

فارسی ۱ و ۳

۶- (مریم شمیرانی)

شکر ← شکر خدا را به جا می آورم. (حذف به قرینه معنوی)

تشریح گزینه های دیگر

گزینه «۱»: فیض آب زنده رود، چون خضر، خاک های مرده دل را، تشریف حیات جاودان می دهد: حذف فعل ندارد.

گزینه «۲»: به قیامت (نگری) / به سلامت (روی): حذف فعل به قرینه لفظی

گزینه «۴»: آن چیز که از همه بهتر است تو همانی: حذف فعل ندارد.

(فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه ۱۶)

۷- (ممنن اصغری)

فعل «شوی» به عنوان ردیف در ابیات گزینه های «۱»، «۲»، «۳» و «۴» اسنادی و در گزینه «۲» غیراسنادی و در معنای «روی = بروی» به کار رفته است.

(فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه ۲۰)

۸- (امیر افضل)

بیت صورت سؤال و گزینه «۲» هر دو بر «کمال بخشی عشق و معشوق» اشاره دارند.

تشریح گزینه های دیگر

گزینه «۱»: ظرفیت وجودی افراد و استعدادها برای تأثیرپذیری از عشق متفاوت است.

گزینه «۳»: شکوه حسن معشوق بیشتر از خورشید فلک است.

گزینه «۴»: آفتاب جمال معشوق بر هر چیزی غالب است و آن را نرم می سازد.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۲۲)

۹- (مریم شمیرانی)

پیام مشترک گزینه های دیگر کمال بخشی عشق است، اما در گزینه «۲» شاعر معتقد است عیش و خوشی در روزگار تنگ دستی، گدا را ثروتمند می کند.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه های ۲۲ و ۲۳)

۱۰- (ممنن اصغری)

مفهوم «جان فشانی در راه وطن» به طور مشترک در ابیات مرتبط مطرح شده است، اما در بیت گزینه «۱» مفهوم «ارزشمندی و در خطر بودن وطن» بیان شده است.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۲۶)

۱۱- (مسر و سکری - ساری)

ملال: اندوه، پزردگی، افسردگی

(فارسی ۱، لغت، واژه نامه)

۱۲- (کاتلم کاتلمی)

غلط های املائی و شکل درست آن ها:

ج) خواست (طلب کرد) ← خاست (برخواست، پدید آمد)

ه) جذر (اصطلاحی در ریاضی) ← جزر (پایین رفتن آب دریا)

(فارسی ۱، املا، ترکیبی)

۱۳- (سیدیمال طباطبائی نژاد)

املائی درست آزار و اذیت است.

(فارسی ۱، املا، ترکیبی)

۱۴- (مریم شمیرانی)

دلیل سکوت من از بیان سخن عشق تو آن است که زبان، راز دل را نمی فهمد: حسن تعلیل / تشبیه ندارد.

تشریح گزینه های دیگر

گزینه «۱»: سبو: مجازاً شراب / تلمیح به خضر و آب بقا که در ظلمات است.

گزینه «۲»: رنگینی معنی: حس آمیزی / همان طور که زیبارویان از آرایش بی نیازند، حسن معنی از محتوای ارزشمند رنگین و زیباست.

گزینه «۴»: بال شکستگی: اضافه استعاری / سنگ که مومیایی بال شکسته می شود: تناقض

(فارسی ۱، آرایه، ترکیبی)

۱- (امیر افضل)

معنی درست واژه ها:

جلال: بزرگواری، شکوه، از صفات خداوند که به مقام کبریایی او اشاره دارد.

انبساط: خودمانی شدن؛ حالتی که در آن، احساس بیگانگی و ملاحظه و رودربایستی نباشد.

فایق: برگزیده، برتر

بنت: دختر(بنات: دختران)

(فارسی ۳، لغت، واژه نامه)

۲- (ظنین زاهری کیا)

معنی درست واژه ها:

مسلك: روش، طریق

اجانب: جمع اجنبی، بیگانگان

دینار: واحد پول، سکه طلا که در گذشته رواج داشته است.

(فارسی ۳، لغت، واژه نامه)

۳- (ظنین زاهری کیا)

املائی درست کلمات:

احداث و تأسیس

صواب و صحیح

(فارسی ۳، املا، ترکیبی)

۴- (امیر افضل)

جوان و جهان: جناس ناقص / این که یک فرد کهنسال، جوان بخت و خوشبخت باشد، پارادوکس نیست.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۲»: واج آرایی صامت «س» / علت این که مگس انگار دست بر سر خود می کوبد این است که به حال خوش طوطیان حسرت می خورد: حسن تعلیل

گزینه «۳»: تنها و بسیار: تضاد / باده: استعاره از عشق و راه آن

گزینه «۴»: من مثل شمع جهانی را بسوزانم: تشبیه / ایهام تناسب: پروانه - ۱ معنی حاضر: مجوز و رخصت - ۲ معنی غایب: حشره پروانه که با شمع تناسب دارد.

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۵- (ممنن اصغری)

خنده شیرین و تلخی جان کندن: حس آمیزی / «شیرین» ایهام تناسب دارد:

۱- دلنواز و لذت بخش (معنای مورد نظر) - ۲- بانوی ارمنی، معشوقه خسرو پرویز (معنای مورد نظر نیست اما با فرهاد تناسب دارد).

تشریح گزینه های دیگر

گزینه «۱»: تلمیح: به داستان حضرت سلیمان اشاره دارد. تشبیه: خاتم اقبال و سلیمان دل

گزینه «۳»: اسلوب معادله: همان طور که گل برای مرغ گرفتار، چون داغ دل است، مژده گل برای عاشق مستمند شادی آور نیست. / استعاره: داغ دل داشتن مرغ اسیر

بند(تشخیص)

گزینه «۴»: تضمین: صائب تبریزی مصراع دوم را از حافظ تضمین کرده است. / جناس: آن و این

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

عربی، زبان قرآن ۱

(کافم کافمی)

۱۵-

بیت «د»: مجاز: چمن ← باغ و بوستان
بیت «ج»: حسن تعلیل: شاعر دلیل مطبوع و معطر بودن نسیم سحری را تأثیرپذیری از عطر گیسوی یار دانسته است.

بیت «ب»: ایهام: دوات ← (۱) دوی تو، داروی تو (۲) مرکب‌دان، جوهردان
بیت «الف»: ایهام تناسب: باز ← (۱) دوباره (معنای پذیرفتنی و موردنظر) (۲) پرنده شکاری که با «مرغ» و «شاهین» و «چنگل: چنگال» تناسب دارد.

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

۱۶-

(مسن و سگری - ساری)

در تمام گزینه‌ها به استثنای گزینه «۴» الگوی «صفت اشاره + صفت عالی + هسته» رعایت شده است. در بیت گزینه «۴» واژه «آن» به‌تنهایی یک گروه اسمی است که هسته آن که نقش نهاد داشته است، حذف گردید و واژه «آن» یک گروه مستقل نهادی محسوب می‌شود و «کمترین نثار» یک گروه اسمی در نقش مسندی است.

(فارسی، زبان فارسی، صفحه ۶۶)

۱۷-

(کافم کافمی)

ضمایر پیوسته «ت» و «م» در کلمات «مَتَّ» و «تَوَامُّ» در نقش متمم به‌کار رفته‌اند؛ همدمی نیست که سخنی از تو پیش من بگوید و محرمی نیست که خبری از من به‌سوی تو بیاورد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «م» در «تیرم»: مفعول / «ت» در «آستان»: مضاف‌الیه
گزینه «۲»: «ت» در «گرت»: مضاف الیه / «ت» در «کیات»: متمم؛ اگر به شب سرت به آستانه حق نبود، جهانداری در روز برای تو میسر نمی‌شد.
گزینه «۳»: «م» در «توأم»: متمم / «ش» در «مگرش»: مضاف‌الیه؛ مرغ سپیده‌دم که خبر از تو به من می‌داد، اکنون (خبر) نمی‌دهد، مگر بال و پرش سوخت.

(فارسی، زبان فارسی، صفحه ۸۴)

۱۸-

(ظنین زاهری‌کیا)

مفهوم بیت گزینه «۴»: چون مرگ از تو می‌ترسد، دشمن از میدان رزم تو فرار نمی‌کند، چون مرگ را در میدان نمی‌بیند.

مفهوم بیت صورت سؤال و سایر گزینه‌ها: سرانجام تمام انسان‌ها مرگ است و فرصت زندگی روزی به پایان خواهد رسید.

(فارسی، مفهوم، صفحه ۶۹)

۱۹-

(مسن و سگری - ساری)

مفهوم مشترک همه ابیات به استثنای بیت گزینه «۲» جاودانگی عشق حتی پس از مرگ است. در بیت گزینه «۲» این مفهوم دیده نمی‌شود. بیت گزینه «۲» می‌گوید که اگر در راه تو کشته نشدم کاش بعد از مرگ از خاک وجودم برای قبر عاشقات خشت بسازند.

(فارسی، مفهوم، صفحه ۸۳)

۲۰-

(سیریمال طباطبایی نژاد)

مفهوم بیت سؤال و سه گزینه «۱»، «۳» و «۴» توجه به ضعیفان و زبردستان

(فارسی، مفهوم، صفحه ۶۷)

۲۱-

(ابراهیم غلامی نژاد)

«قل: بگو / «سیروا»: بگردید / «فی الأرض»: در زمین / «فانظروا»: نگاه کنید / «کیف»: چگونه / «کان»: بوده است / «عاقبة»: سرانجام / «الذین من قبل»: پیشینیان

(ترجمه)

۲۲-

(ابراهیم غلامی نژاد)

«عُرِفَت»: شناخته شده است / «ایران، بلداً ممتازاً»: ایران، سرزمینی عالی / «لقضاء العطلات»: برای گذراندن تعطیلات / «فَتَحَّضَلُ عَلِي...»: پس به‌دست می‌آورد ... / «مِن السَّيَاحَةِ»: از گردشگری / «ثَرْوَةٌ عَظِيمَةٌ»: ثروتی عظیم، ثروت عظیمی

(ترجمه)

۲۳-

(ابراهیم غلامی نژاد)

«هناك قُوَّةٌ عَظِيمَةٌ»: قدرتی بزرگ وجود دارد / «مِنَ اللّٰهِ»: از جانب خداوند / «فِي أَعْمَاقِ المَحِيطَاتِ»: در اعماق اقیانوس‌ها / «كَمِثْلِ»: مانند / «أَسْمَاقٍ مَضِيئَةٍ»: ماهی‌هایی نورانی / «تَحَوَّلَ»: که تبدیل می‌کند / «ظلام البحر»: تاریکی دریا / «إِلَى نَهَارٍ مَضِيٍّ»: به روزی روشن

(ترجمه)

۲۴-

(مرتضی کافم شیروری)

ترجمه صحیح عبارت گزینه «۳»: منظره‌های شمال زیبا هستند و برای کارت پستال‌ها مثال‌زدنی‌اند.

(ترجمه)

۲۵-

(مرتضی کافم شیروری)

«هذه الحيوانات»: این حیوانات‌ها / «مَخْلُوقَاتِ إلهِيَّةٍ»: آفریده‌هایی الهی / «علینا»: ما باید / «أَنْ نُحْيِيَهَا كَثِيرًا»: آنان را بسیار دوست بداریم

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ترجمه صحیح: «کلاغ صدایی مخصوص دارد که حیوانات را از منطقه خطر دور می‌کند»

گزینه «۲»: «تاریکی‌های دریا» نادرست است. صورت صحیح، تاریکی دریاها می‌باشد.

گزینه «۳»: «دارای حرکت است» نادرست است. صورت صحیح، «آفتاب‌پرست دارای چشمانی متحرک است.»

(ترجمه)

۲۶-

(مهیار فاضلی)

در این عبارت کلمات متضاد وجود ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: النَّهَارُ ≠ اللَّيْلُ

گزینه «۲»: الْبَرِّ ≠ الْمَاءِ

گزینه «۳»: لَكَ ≠ عَلَيْكَ

(مفهوم)

(الله مسیح فواه)

۳۱-

آفرینش قوم یا جوج و مأجوج چه وقت بود؟
گزینه «۱»: «بیش از پانزده هزار سال پس از خلقت آدم (ع) آفریده شدند!»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «آفرینش آن‌ها کم‌تر از پنجاه قرن پس از خلقت آدم (ع) است!»
گزینه «۳»: «آنان از نخستین موجودات حتی قبل از آدم (ع) هستند!»
گزینه «۴»: «آنان هم‌عصر سرور ما آدم (ع) هستند!»

(درک مطلب)

(الله مسیح فواه)

۳۲-

عبارت «پدیدار شدن این قوم برای مرتبه دوم، از نشانه‌های آخرالزمان است» صحیح است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «آنان اکنون بالای کوه پشت سد زندگی می‌کنند!» نادرست است.

گزینه «۲»: «در آخرالزمان از محل مخفی شدنشان بیرون نخواهند آمد!» نادرست است.

گزینه «۳»: «ساختن سد میان آنان و میان مردم برای جلوگیری از خروج آب بود!» نادرست است.

(درک مطلب)

(الله مسیح فواه)

۳۳-

کدام صفت از صفات این قوم نیست؟
در گزینه «۲»: «تعداد آن‌ها مثل تعداد دریاها و اقیانوس‌ها در جهان است!» نادرست است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «از موجودات کهنسال‌اندا!» صحیح است.
گزینه «۳»: «آنان نیرومند هستند و قدرتشان را در دشمنی و ستم به کار می‌گیرند!» صحیح است.

گزینه «۴»: «قومی بدکارند و هرگز از تباهی در زمین باز نمی‌ایستند!» صحیح است.

(درک مطلب)

(سید ممبرعلی مرتضوی)

۳۴-

تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: «للمتکلم وحده - و المكتشفون» نادرست است.
گزینه «۲»: «مضارعه ینکشیف» نادرست است.
گزینه «۴»: «حرف التاء من.... فعل و فاعل» نادرست است.

(تعلیل صرفی و محل اعرابی)

(سید ممبرعلی مرتضوی)

۳۵-

تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: «جمع سالم - مفعول» نادرست است.
گزینه «۲»: «مفعول» نادرست است.
گزینه «۳»: «هثنی... مفرده...» نادرست است.

(تعلیل صرفی و محل اعرابی)

(مبیر فاطمی)

۲۷-

ترجمه این عبارت «هتل، در زبان عربی میوه کوچکی است و پوستی باز شده دارد و قیمتش گران است!» این تعریف مربوط به واژه «فستق: پسته» است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ترجمه عبارت: گربه حیوانی است که جسم کوچکی دارد و بیشتر با مردم در شهرها زندگی می‌کند.

گزینه «۳»: ترجمه عبارت: ارتش گروهی از مبارزین در جنگ‌ها هستند درحالی که برای دفاع از وطن تلاش می‌کنند.

گزینه «۴»: ترجمه عبارت: دریاچه تکه آبی است که به وسیله خشکی از همه جهات احاطه شده است.

(مفهوم)

(هاری پولاری)

۲۸-

صورت سؤال، جوابی را می‌خواهد که با سؤالش تناسب داشته باشد.
ترجمه: «آیا معلوماتی در مورد ایران داری؟ / البته؛ ایران از کشورهای زیبا در جهان می‌باشد.»

(مفهوم)

(مبیر فاطمی)

۲۹-

عبارت عربی بر مفهوم تلاش کردن و رسیدن به نتیجه دلالت دارد؛ اما عبارت فارسی بر این مفهوم دلالت دارد که: «هرکس بیشتر بخواهد کمتر نصیب می‌شود.» که این دو مفهوم با هم تناسب ندارند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: هر دو عبارت بر مفهوم انجام عمل بر اساس توانایی دلالت دارد.

گزینه «۳»: هر دو عبارت بر مفهوم امر کردن به دیگران و فراموش کردن خود دلالت دارد.

گزینه «۴»: هر دو عبارت بر مفهوم رازداری عارفان دلالت دارد.

(مفهوم)

(مبیر فاطمی)

۳۰-

عبارت اول بر مفهوم: «لزوم تلاش جهت موفقیت» دلالت دارد؛ اما عبارت دوم بر مفهوم: «تناسب بین عمل و نتیجه آن» دلالت دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: هر دو عبارت بر مفهوم فراگیر بودن مرگ دلالت دارد.

گزینه «۲»: هر دو عبارت بر مفهوم اخلاص در عمل دلالت دارد.

گزینه «۴»: هر دو عبارت بر مفهوم پسندیده بودن سکوت دلالت دارد.

(مفهوم)

ترجمه متن:

سخن از قوم یا جوج و مأجوج در منابع دینی یهودی و مسیحی و اسلامی وارد شده است، خداوند آنان را بیش از پانزده هزار سال پس از آفرینش آدم خلق کرد، پژوهشگران و کاشفان کشف نموده‌اند که قوم یا جوج و مأجوج از نخستین موجوداتی هستند که پس از سرور ما آدم (ع) در زمین سکونت گزیدند. آن‌ها واقعاً پرشمار هستند (مانند ریگ دریا)، آن‌ها اهل بدی و تباهی و قدرت و دشمنی‌اند، چیزی آن‌ها را از ستم کردن به کسی که اطرافشان باشد، باز نمی‌دارد. گفته شده است: همانا آنان اکنون در زیر پایه کوهی موجود هستند، پس از آن که ذوالقرنین میان آنان و همسایگان‌شان سدی بنا کرد که از خروج به سوی ایشان جلوگیری می‌نمود، و آنان دوباره در آخرالزمان پدیدار می‌شوند و قطعاً در زمین تباهی می‌کنند، مگر این‌که آنان همگی در قتلگاهی عظیم کشته شوند، و آن از شرایط قیامت است، از نشانه‌های پایان جهان!

دین و زندگی ۱ و ۳

۳۶-

(هاری پولاری)

«البتر» به معنی خشکی و «البتر» به معنی نیکی می‌باشد که در گزینه «۳» اشتباه آمده است.

ترجمه: بعضی مردم به نیکی امر می‌کنند درحالی که خود را فراموش می‌کنند.
(ضبط مرکبات)

۳۷-

(هاری پولاری)

سوال گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن تعداد صفت با مضاف‌الیه برابر باشد.
در گزینه «۳»، صفت‌ها عبارتند از: (جمیلة، المضيئة) و مضاف‌الیه: (البحر، تلک) که تعدادشان برابر است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: صفت: (عظیم و السیاحی) / مضاف‌الیه: (کتاب، مناطق و الجذب).
گزینه «۲»: صفت: (الستاساتین) / مضاف‌الیه: (کسری، قصور، الملوک و الاسلام)
گزینه «۴»: صفت: (الطیبه) / مضاف‌الیه: (الطيور و ها)

(قواعد اسم)

۳۸-

(مبیر فاعلی)

در این گزینه کلمه «المؤدبون» نقش صفت را دارد.

(قواعد اسم)

۳۹-

(هاری پولاری)

سوال گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن مبتدا آمده است؛ به عبارت دیگر دنبال جمله اسمیه هستیم.

در گزینه «۳»، (نظر) اسم می‌باشد و فعل نیست. بنابراین مبتدا بوده و جمله اسمیه می‌باشد.

ترجمه: نگاه فرزند به پدرش از روی محبت به او عبادت است.

تکنه: جمله فعلیه با فعل شروع می‌شود ولی جمله اسمیه با اسم شروع می‌شود که به آن اسم، مبتدا گوئیم.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: عبارت «صباح يوم الجمعة» جزء ارکان اصلی جمله نیست و می‌توان آن را حذف کرد؛ نقرأ دعاء التوبة؛ بنابراین جمله فعلیه می‌باشد.
گزینه «۲»: «أحسن» فعل ماضی از باب افعال می‌باشد؛ بنابراین جمله فعلیه می‌باشد.

گزینه «۴»: عبارت «بعد محاولات كثيرة» جزء ارکان اصلی جمله نیست و می‌توان آن را حذف کرد؛ نبحث فی امتحان...؛ بنابراین جمله فعلیه می‌باشد.

(انواع حملات)

۴۰-

(هاری پولاری)

صورت سوال گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن دو مفعول آمده است. در گزینه ۱، «الدرس و التلميذ» هر دو مفعول و منصوب می‌باشند.

ترجمه: معلم ما درس را به دانش‌آموزی که در کلاس حاضر نشده بود، یاد داد.
تکنه: بعضی افعال با دو مفعول در جمله ظاهر می‌شوند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: در این جمله فقط یک مفعول داریم و آن هم (صورة) می‌باشد.
گزینه «۳»: در این جمله فقط یک مفعول داریم و آن هم (شیئا) می‌باشد.
گزینه «۴»: در این جمله فقط یک مفعول داریم و آن هم (قول) می‌باشد.

(انواع حملات)

۴۱-

(مفرد رضایی‌قا)

طبق آیه «يا أيها الذين آمنوا لا تتخذوا عدوی و عدوکم أولیاء تلقون إليهم بالموذبة و قد كفروا بما جاءکم من الحق: ای کسانی که ایمان آورده‌اید، دشمن من و دشمن خودتان را دوست نگیرید، [به گونه‌ای که] با آنان مهربانی کنید. حال آن که آنان به دین حقی که برای شما آمده است، کفر ورزیده‌اند»، حق‌پذیر نبودن کافران، موجب شده است که خداوند دستور به عدم دوستی با آنان دهد. فراغ و دوری از ورطه کفر، با ملتزم شدن انسان به توحید عملی که راه راست است، محقق می‌شود: «فاعبده هذا صراط مستقیم: پس او را بندگی کنید [که] این راه راست و درست است.»

(دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه‌های ۳۲ و ۳۵)

۴۲-

(مفرد رضایی‌قا)

برخی می‌پرسند: «چرا موجودات این جهان باید به آفریننده نیاز داشته باشد اما خود آفریننده (علت‌العلل) به خالق نیاز نداشته باشد؟»
باید دقت کنیم که هر پدیده‌ای به خالق نیازمند است، نه هر موجودی. اینکه علت‌العلل، یعنی خدای متعال، دارای علت باشد، به معنای گرفتاری در «تسلسل علت‌ها» است؛ یعنی اینکه سلسله علت و معلول‌ها تا بی‌نهایت ادامه یابد و به علتی نخستین ختم نشود و این مطلب از نظر عقلی محال است.

(دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه ۸)

۴۳-

(سیرامسان هنری)

بیت جامی با مقدمه دوم نیازمندی جهان به خدا در پیدایش که در گزینه «۴» آمده است، ارتباط مفهومی دارد.

(دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه ۷)

۴۴-

(مفرد رضایی‌قا)

پیروان جریان تکفیری، طلب دعا و شفیع قرار دادن دیگران را برای این که خدا انسان را ببخشد، شرک می‌پندارند. متأسفانه این جریان، بزرگ‌ترین ضربه را بر اسلام وارد کرد و سبب تنفر برخی از مردم جهان از اسلام شد. (وارد شدن خدشه به محبوبیت جهانی اسلام) مخلوقات، جز به آن خدا نمی‌توانند در جهان تصرف کنند؛ اما چنین ادنی به معنی واگذاری ولایت خداوند به دیگری نیست، بلکه بدین معناست که خداوند، پیامبر (ص) را واسطه ولایت خود و رساننده فرمان‌هایش قرار داده است.

(دین و زندگی ۳، درس ۲، صفحه‌های ۱۹، ۲۰ و ۲۴)

۴۵-

(معیوه اشام)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: شناخت حقیقت خدا امکان‌پذیر نمی‌باشد.

گزینه «۳»: با تفکر پیرامون خود می‌توان صفات خدا را شناخت.

گزینه «۴»: هستی خداوند برای همگان قابل درک است.

(دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۴۶-

(مفرد رضایی‌قا)

اگر کسی دل به هوای نفس (بت درون) سپرده و آن را معبود خود قرار دهد و اوامرش را به فرمان‌های خداوند ترجیح دهد، مصداق آیه «أرأیت من اتخذ الهة هواه؛ آیا دیدی آن کسی را که هوای نفس خود را معبود خود گرفت؟» قرار می‌گیرد. برخی از انسان‌ها، مانند فرعون که «أنا ربکم الاعلی» می‌گفت و خود را پروردگار بزرگ مردم معرفی می‌کرد (روحیه تفرغن)، خود را مالک دیگر جوامع می‌پندارند و برای آن‌ها تصمیم‌گیری می‌کنند.

(دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه‌های ۳۳ و ۳۷)

(مفسر بیاتی)

۵۴- در قیامت، پس از برپاشدن «دادگاه عدل الهی»، رسیدگی به اعمال آغاز می‌شود و اگر عملی حتی به اندازه ذره‌ای ناچیز باشد، به حساب آن نیز رسیدگی می‌شود. با دیدن نامه اعمال، برخی بدکاران به انکار اعمال ناشایست خود روی می‌آورند تا جایی که برای نجات خود از مهلکه به دروغ سوگند می‌خورند که چنین اعمالی انجام نداده‌اند.

در این هنگام خداوند بر دهان آن‌ها مهر خاموشی می‌زند (الیوم نختم علی افواههم) و اعضا و جوارح آن‌ها به اذن خداوند شروع به سخن گفتن می‌کنند و علیه صاحب خود شهادت می‌دهند.

(درین و زندگی، ۱، درس ۷، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

(مترجمی مفسرین کبیر)

۵۵- پرونده برخی اعمال انسان با مرگ بسته نمی‌شود و امکان دارد بر اعمال نیک و بد آن افزوده و یا از آن‌ها کاسته شود. لذا پرونده اعمال به خاطر آثار متأخر گشوده (مفتوح) است.

دلیل نادرستی گزینه‌های «۱» و «۲»: دادن نامه اعمال و آگاهی انسان نسبت به تمام اعمال خود مربوط به قیامت است، نه برزخ.

(درین و زندگی، ۱، درس ۶، صفحه ۷۰)

(مفسر رضایی بقا)

۵۶- طبق آیات سوره آل عمران: «و شتاب کنید برای رسیدن به آموزش پروردگارتان و بهشتی که وسعت آن، آسمان‌ها و زمین است و برای متقیان آماده شده است». ارزشمند است که انسان برای کسب تقوا برای رسیدن به آموزش الهی و بهشت وسیع او، تسریع کند.

بهشتیان با خدا هم‌صحبت‌اند و به جمله «خدا یا! تو پاک و منزهی». مترنم‌اند (زمره پیوسته آنان است).

(درین و زندگی، ۱، درس ۸، صفحه‌های ۸۹ و ۹۰)

(مفسر رضایی بقا)

۵۷- پیامبران و امامان، چون ظاهر و باطن اعمال انسان‌ها را در دنیا دیده‌اند و از هر خطایی مصون و محفوظ‌اند (صیانت از هرگونه خطا)، بهترین گواهان قیامت‌اند.

با آماده شدن صحنه قیامت، رسیدگی به اعمال در دادگاه عدل الهی آغاز می‌شود؛ یعنی بسترساز رسیدگی به اعمال، حوادث قبل از برپاشدن دادگاه عدل الهی است. پس زنده شدن (احیای) همه انسان‌ها و کنار رفتن پرده از حقایق عالم، زمینه‌ساز رسیدگی به اعمال است.

(درین و زندگی، ۱، درس ۷، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

(مفسر رضا فرهنگیان)

۵۸- پس از مرگ، گرچه فعالیت‌های حیاتی بدن متوقف می‌شود، اما فرشتگان، حقیقت وجود انسان را که همان روح است، «توفی» می‌کنند. یعنی آن را به صورت تمام و کمال دریافت می‌نمایند.

در آیه «قال رب ارجعون لعلی اعمل صالحاً فیما ترکت»: «می‌گویند: پروردگارا! مرا بازگردانید، باشد که عمل صالح انجام دهم.» آگاه شدن انسان به کاستی اعمال صالحش نشان‌دهنده وجود شعور و آگاهی انسان در عالم برزخ است.

دقت شود که آیه «يُنَبِّئُوا الْاِنْسَانَ بِمَا قَدَّمَ وَاَخَّرَ» به وجود آگاهی و شعور در قیامت اشاره دارد، نه عالم برزخ.

(درین و زندگی، ۱، درس ۶، صفحه ۶۹)

(سیرامسان هندی)

۴۷- توحید به معنای اعتقاد به خدای یگانه است؛ یعنی خدا بی‌همتاست و شریکی ندارد و این بیانگر اصل و حقیقت توحید است و آیه شریفه «قل هو الله احد» به اصل و حقیقت توحید اشاره دارد.

(درین و زندگی، ۳، درس ۲، صفحه‌های ۱۹ و ۲۲)

(مفسر بیاتی)

۴۸- هر فردی متناسب با اعتقادات خویش، مسیر زندگی خود را انتخاب و بر همان اساس رفتار خواهد کرد. زندگی توحیدی نیز شیوه‌ای از زندگی است که ریشه در جهان‌بینی توحیدی دارد و شناخت ریشه‌های هر سبکی از زندگی، کمک فراوانی به تصمیم‌گیری درست ما خواهد کرد.

(درین و زندگی، ۳، درس ۳، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

(مفسر رضایی بقا)

۴۹- برای قبول توحید در ربوبیت (وحدانیت در تدبیر امور هستی)، ضرورتی ندارد که هرگونه اثر را از اشیا و یا انسان‌ها سلب کنیم. (نادرستی گزینه‌های ۱ و ۲). می‌توان با قبول اثر مخلوقات، این اثر را از خداوند بدانیم، نه مستقل و بی‌نیاز از خداوند.

(درین و زندگی، ۳، درس ۲، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

(ابوالفضل امرزاده)

۵۰- انسان موحد، چون زندگی خود را بر اساس رضایت خداوند تنظیم کرده و پیرو فرمان‌های اوست، شخصیتی ثابت و پایدار دارد و برخوردار از آرامش روحی است.

(درین و زندگی، ۳، درس ۳، صفحه ۳۳)

(سیرامسان هندی)

۵۱- ترجمه آیه ۹۷ سوره نساء: «کسانی که فرشتگان روح آن‌ها را گرفتند (قبض ارواح)، درحالی که به خویشتن ستم کرده بودند، به آن‌ها گفته شد: شما در چه حالی بودید؟ گفتند: ما در سرزمین خود، تحت فشار و مستضعف بودیم. فرشتگان گفتند: مگر زمین خدا پهناور نبود که مهاجرت کنید؟» این گفت‌وگو و طرف خطاب قرار دادن، دلیلی بر وجود شعور و آگاهی در عالم برزخ است.

(درین و زندگی، ۱، درس ۶، صفحه‌های ۷۰ و ۷۲)

(مفسر رضایی بقا)

۵۲- تنها نیکوکاران‌اند که از وحشت روز قیامت در امان‌اند. پس احسان و نیکوکاری، علت ایمنی آنان از وحشت قیامت است. پس از زنده شدن انسان‌ها در مرحله دوم قیامت و حضور آن‌ها در پیشگاه خداوند، انسان‌های گناه‌کار به دنبال راه فراری (مفری) می‌گردند؛ دل‌های آنان سخت هراسان و چشم‌هایشان از ترس به زیر افکنده شده است.

دلیل نادرستی گزینه‌های «۱ و ۲»: مست به نظر رسیدن افراد، در مورد همه مردم است، نه فقط گناه‌کاران.

(درین و زندگی، ۱، درس ۷، صفحه‌های ۷۸ و ۸۰)

(ابوالفضل امرزاده)

۵۳- دوزخیان به خداوند می‌گویند: «پروردگارا شقاوت بر ما چیره شد و ما مردمی گمراه بودیم. ما را از این‌جا بیرون بر که اگر به دنیا بازگردیم، عمل صالح انجام می‌دهیم.»

ناله حسرت دوزخیان بلند می‌شود و می‌گویند: «ای کاش فلان شخص را به عنوان دوست خود انتخاب نمی‌کردیم. او ما را از یاد خدا بازداشت.»

(درین و زندگی، ۱، درس ۸، صفحه ۹۲)

ترجمه متن کلوزتست

ما بدون آن نمی‌توانیم زندگی کنیم! خون مایعی است که بدن ما به آن نیاز دارد. افراد بسیاری هر چند ماه خون اهدا می‌کنند. این راه خوبی است برای کمک به کسانی که به کمک احتیاج دارند. خون دادن بدن شما را اذیت نمی‌کند و در مدت کوتاهی (خون) بیشتر تولید می‌کند تا جایگزین کند. خون شگفت‌انگیز است. به بدنتان با خوردن غذای سالم کمک کنید تا تمام ویتامین‌ها و مواد معدنی که بدن شما نیاز دارد را بگیرد. زنان با سایز میانگین، حدود ۴/۵ لیتر خون دارند، در حالی که مردان با سایز میانگین حدود ۵/۶ لیتر دارند. در نتیجه مردان بیشتر از زنان خون دارند.

(امیرسین مرار)

- ۶۶- (۱) قطره (۲) عضو (بدن) (۳) مایع (۴) سلول

(کلوزتست)

۶۷-

- (۱) دریافت کردن (۲) حمل کردن (۳) اهدا کردن (۴) جمع‌آوری کردن

(امیرسین مرار)

(کلوزتست)

۶۸-

نکته مهم درسی

جمله می‌خواهد بیان کند که بدن خون بیشتر می‌سازد. پس سراغ "more" می‌رویم.

(امیرسین مرار)

(کلوزتست)

۶۹-

- (۱) نامناسب (۲) حاضری، سریع (۳) پرچرب (۴) سالم

(امیرسین مرار)

نکته مهم درسی

عبارت "healthy food" به معنای «غذای سالم» است. قطعاً برای کمک به بدن باید غذای سالم بخوریم. گزینه‌های دیگر برای بدن مضر هستند.

(کلوزتست)

۷۰-

نکته مهم درسی

جای خالی با توجه به جمله قبل باید به‌صورت تفضیلی کامل شود. از آن‌جا که مقدار خون در مردان بیشتر از زنان است، گزینه «۲» را انتخاب می‌کنیم.

(کلوزتست)

ترجمه متن درک مطلب اول:

مغز بخشی از بدن است که به ما و همچنین حیوانات کمک می‌کند تا چیزها را درک کنیم. در بدن انسان، مغز، استفاده از زبان را کنترل می‌کند. مغز مرکز کنترل کل بدن است. مغز از نوع خاصی از سلول‌ها تشکیل شده است. آن‌ها با یکدیگر و با عصب‌های موجود در بدن ما در ارتباط هستند. در تمام حیوانات، مغز به‌نوعی محافظت می‌شود. در انسان‌ها، جمجمه (استخوان‌های سر) از مغزهای آن‌ها محافظت می‌کند.

مغز عضوی از بدن شما است که چگونه فکر کردن، یادگرفتن و احساس کردن شما را کنترل می‌کند. مغز همچنین فعالیت‌های اساسی بدن مانند تنفس و ضربان قلب را کنترل می‌کند که به‌طور خودکار اتفاق می‌افتند. مغز از عصب‌ها استفاده می‌کند تا به بدن بگوید چه باید بکند، برای مثال به ماهیچه‌هایمان می‌گوید که حرکت کنند یا به قلب می‌گوید که سریع‌تر بزند.

نیمه راست مغز، سمت چپ بدن را کنترل می‌کند و بالعکس (به‌طور مخالف). مغز انسان در مقایسه با مغز بیشتر حیوانات دیگر، بسیار بزرگ است. هرچه حیوان بزرگ‌تر باشد مغز آن بزرگ‌تر خواهد بود. گفته می‌شود، که مغز انیشتین تنها ۱،۲۳۰ گرم وزن داشت که این مقدار از میانگین مغز مرد بالغ (حدود ۱۴۰۰ گرم) کم‌تر است. ۲٪ از وزن بدن مربوط به مغز است، اما حدود ۲۰٪ از انرژی آن را مصرف می‌کند. آن (مغز) حدود ۱۰۰-۵۰ میلیارد سلول عصبی دارد (به آن‌ها نورون نیز گفته می‌شود). کار نورون‌ها دریافت و ارسال اطلاعات به قسمت‌های دیگر بدن است.

(مهم‌رژایی‌نفا)

۵۹- از آن‌جا که نصیحت پیامبر (ص) به یکی از یارانش: «برای تو ناچار هم‌نشینی خواهد بود ... آن هم‌نشین، کردار توست»، بیانگر تجسم عمل انسان است، مصداقی از آن، تجسم یافتن تصاحب اموال یتیمان به ناحق به صورت زبانه کشیدن آتش از درون انسان است.

در مجازات از نوع تجسم عمل، ظلم، امکان‌ناپذیر و غیرقابل قبول و تصور است، زیرا عین عمل به انسان داده می‌شود.

(دین و زندگی ۱، درس ۸، صفحه‌های ۹۳ و ۹۷)

۶۰-

(مهم‌رژایی‌نفا)

مدسازی‌های غلط، تولید و نشر مطالب نامناسب و غیراخلاقی در فضای مجازی مثالی از آثار متأخر است که موجب سنگین شدن پرونده گناهان فرد، حتی پس از مرگ می‌شود و آیه مرتبط با آن، عبارت است از: «يُنَبِّئُوا الْاِنْسَانَ يَوْمَهُمْ بِمَا قَدَّمَ وَاَخَّرَ».

(دین و زندگی ۱، درس ۶، صفحه‌های ۷۰ و ۷۱)

زبان انگلیسی ۱ و ۳

۶۱-

(فربیا تولکی)

ترجمه جمله: «در طول تعطیلات گذشته‌ام کتاب خوبی خواندم، اما پدرم آخر هفته گذشته (کتابی) حتی بهتر به من داد.»

نکته مهم درسی

صفت تفضیلی، برتری یک شخص یا چیز را نسبت به دیگری بیان می‌کند. شکل تفضیلی صفت "good"، "better" است و در این‌جا نیازی به "than" نیست و "one" جایگزین اسم "book" است.

(گرامر)

۶۲-

(فربیا تولکی)

ترجمه جمله: «برای انگلیسی‌ها، زبان ژاپنی سخت‌ترین زبان برای یادگیری است.»

نکته مهم درسی

صفت عالی برتری یک شخص یا چیز را نسبت به چند شخص یا چند چیز بیان می‌کند. اگر صفت چندبخشی باشد، قبل از آن "the most" اضافه می‌کنیم.

(گرامر)

۶۳-

(آناهیتا اصغری)

ترجمه جمله: «بازی به هر حال در باران و باد مداوم که هر چه بازی پیش می‌رفت قوی‌تر(شدیدتر) می‌شد، صورت گرفت.»

- (۱) قوی شدن (۲) موفق شدن (۳) جلب توجه کردن (۴) بهبود یافتن

(واژگان)

۶۴-

(فربیا تولکی)

ترجمه جمله: «از آن‌جا که نوجوان ضعیف نمی‌دانست چگونه از خود دفاع کند، تصمیم گرفت در چند کلاس بوکس شرکت کند.»

- (۱) مراقبت کردن (۲) دفاع کردن (۳) نگاه داشتن (۴) توصیف کردن

(واژگان)

۶۵-

(آناهیتا اصغری)

ترجمه جمله: «ساختمان‌های دور میدان از نظر سبک معماری بسیار متفاوتند، اما به‌خوبی برای ساختن یک نمای زیبا ترکیب شده‌اند.»

- (۱) جمع‌آوری کردن (۲) کشف کردن (۳) اختراع کردن (۴) ترکیب کردن، به هم پیوستن، ترکیب شدن

(واژگان)

(میرحسین زاهری)

-۷۶

ترجمه جمله: «بهترین عنوان برای این متن می‌تواند «چگونه سگ خدمت‌گزار مونا به او کمک می‌کند.» باشد.»

(درک مطلب)

(میرحسین زاهری)

-۷۷

ترجمه جمله: «بر اساس تعریف داده شده از سگ‌های خدمت‌گزار در متن، کدام‌یک از سگ‌های زیر به احتمال زیاد سگ خدمت‌گزار است؟»
«سگ جان، که وقتی جان وارد اتاق می‌شود، چراغ‌ها را روشن می‌کند.»

(درک مطلب)

(میرحسین زاهری)

-۷۸

ترجمه جمله: «بر اساس متن، سام به مونا در انجام دادن همه موارد زیر کمک می‌کند، به جز انجام دادن تکالیفش.»

(درک مطلب)

(میرحسین زاهری)

-۷۹

ترجمه جمله: «عبارت مشخص‌شده "on her own" در پاراگراف اول از نظر معنی به «به‌طور مستقل» نزدیک‌ترین است.»

(درک مطلب)

(میرحسین زاهری)

-۸۰

ترجمه جمله: «کدام‌یک از تکنیک‌های ادبی زیر در این جمله که نویسنده در پاراگراف «۴» می‌نویسد، به کار رفته است؟ «هم‌کلاسی‌های مونا مانند غازها دورش جمع می‌شوند.»

«تشبیه، یعنی مقایسه کردن با استفاده از کلمات «مانند» و «مثل»» (درک مطلب)

(ساسان علی‌نژاد)

-۷۱

ترجمه جمله: «موضوع اصلی متن چیست؟»
«مغز و کارکردهای آن»

(درک مطلب)

(ساسان علی‌نژاد)

-۷۲

ترجمه جمله: «کلمه "their" در پاراگراف اول به «انسان‌ها» اشاره می‌کند.»

(درک مطلب)

(ساسان علی‌نژاد)

-۷۳

ترجمه جمله: «کلمه "male" (مذکر / مرد) در پاراگراف «۳» از لحاظ معنایی به «برای یک مرد» نزدیک‌ترین است.»

(درک مطلب)

(ساسان علی‌نژاد)

-۷۴

ترجمه جمله: «کدام یک براساس متن درست نیست؟»
«تمام اعمال بدن مثل فکر کردن، یادگیری، نفس کشیدن و ضربان قلب به‌طور خودکار اتفاق می‌افتند.»

(درک مطلب)

(ساسان علی‌نژاد)

-۷۵

«از متن می‌توان فهمید که ...»
«سمت چپ مغز، سمت راست بدن را کنترل می‌کند.»

(درک مطلب)

ترجمه متن درک مطلب دوم:

مونا دوست ندارد از مردم تقاضای کمک کند. اما برای او انجام دادن فعالیت‌های روزانه به‌تنهایی دشوار است. او تقریباً ۱۳ سالش است، اما بزرگ‌تر از یک ۵ ساله نیست. مونا در حفظ تعادلش مشکل دارد و خیلی زیاد نمی‌تواند راه برود. وقتی که از صندلی چرخدار استفاده می‌کند، نمی‌تواند آن را خودش هل دهد.

خوش‌بختانه، مونا یک سگ خدمت‌گزار شگفت‌انگیز به نام سام دارد. یک سگ خدمت‌گزار سگی است که آموزش دیده است تا به کسی که مشکل جسمانی دارد کمک کند. سام اجازه می‌دهد تا به او تکیه کند وقتی که مونا راه می‌رود. او هم‌چنین صندلی چرخدارش را هل می‌دهد و چراغ‌ها را روشن و خاموش می‌کند. وقتی که مونا چیزی را زمین می‌اندازد، سام آن را برمی‌دارد. او حتی شب جوراب‌های او را در می‌آورد.

سام هم‌چنین در مدرسه در کارهای روزمره به مونا کمک می‌کند. او کتاب‌های او را در کوله‌پشتی مخصوص از این کلاس به آن کلاس می‌برد. او تکالیف تکمیل شده مونا را در سینی تکالیف معلم‌ها می‌گذارد. در اتاق غذاخوری، آشغال او را دور می‌اندازد.

علاوه بر این که مونا را به سایر مردم کمتر وابسته کرده است، سام به او کمک می‌کند تا زندگی کامل‌تری داشته باشد. هم‌کلاسی‌های مونا مانند غازها اطراف او جمع می‌شوند. این کار به او کمک کرده است تا دوست پیدا کند. سام هم‌چنین به مونا کمک می‌کند تا فعال‌تر باشد. با کمک او، مونا در یک پیاده‌روی بیش از ۵۰۰ دلار برای انجمن محلی نیکوکاری‌اش پول جمع کرد.

به‌خاطر سام، مونا مجبور نیست از مردم تقاضای کمک کند. سام او را به سایر بچه‌ها نزدیک‌تر می‌کند و حتی به او کمک می‌کند تا به اجتماعش یاری رساند.

ریاضی و آمار (۳)

-۸۱

(فامر نصیری)

مربع سمت چپ را با یکی از سه رنگ، رنگ می‌کنیم و مربع وسطی را با دو رنگ دیگر و مربع سمت راست را با یک رنگ باقی‌مانده رنگ می‌کنیم.

$$3 \times 2 \times 1 = 6 \rightarrow \text{طبق اصل ضرب}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۴)

-۸۲

(معمربصری)

چون عدد سه‌رقمی بدون تکرار ارقام و بزرگ‌تر از ۲۰۰ است، پس رقم صدگان از بین ارقام ۲، ۳ و ۴ انتخاب می‌شود و چون عدد فرد است پس رقم یکان از بین ۱ و ۳ انتخاب می‌شود. بنابراین:

$$\frac{3}{\{2, 3, 4\}} \times \frac{3}{\{1\}} = 9$$

$$\frac{2}{\{2, 4\}} \times \frac{3}{\{3\}} = 6$$

$$\xrightarrow{\text{اصل جمع}} 9 + 6 = 15$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۷)

-۸۳

(فامر نصیری)

$$\text{گزینه ۱: } (2 \times 2) + (3 \times 2 \times 1) = 4 + 6 = 10$$

$$\text{گزینه ۲: } (2 \times 2 \times 2) + (3 \times 3 \times 3) = 8 + 27 = 35$$

$$\text{گزینه ۳: } (2 \times 2) + (3 \times 3) + (3 \times 3) = 4 + 9 + 9 = 22$$

$$\text{گزینه ۴: } (1) + (1) + (2 \times 2) + (1) + (1) = 10$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۴)

-۸۴

(موسا عفتی)

برای رسم مثلث با نقاط داده شده باید یک نقطه روی یک خط و دو نقطه روی خط دیگر انتخاب کرد، بنابراین:

$$\binom{6}{2} \binom{5}{1} + \binom{5}{2} \binom{6}{1} = \frac{6!}{4! \times 2!} \times \frac{5!}{4! \times 1!} + \frac{5!}{2! \times 3!} \times \frac{6!}{5! \times 1!} = 75 + 60 = 135$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

-۸۵

(رحیم مشتاق‌نظم)

برای شمارش تعداد زیرمجموعه‌هایی که هیچ‌یک از عضوهای **b** و **c** عضو آن‌ها نباشند، کافی است تعداد زیرمجموعه‌های مجموعه $\{a, d, e\}$ را بشماریم که برابر است با:

$$2 \times 2 \times 2 = 2^3 = 8$$

از طرفی کل زیرمجموعه‌های مجموعه **A** برابر است با:

$$2 \times 2 \times 2 \times 2 \times 2 = 2^5 = 32$$

$$\Rightarrow 32 - 8 = 24 = \text{تعداد زیرمجموعه‌های مطلوب}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

-۸۶

(فامر نصیری)

$A \cap B = \emptyset$ یعنی **A** و **B** هیچ اشتراکی با هم ندارند، دو پیشامد که با هم اشتراکی نداشته باشند را پیشامدهای ناسازگار می‌گویند.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۹)

-۸۷

(رحیم مشتاق‌نظم)

وقتی دو تاس را پرتاب می‌کنیم $6 \times 6 = 36$ حالت رخ می‌دهد که در ۶ حالت اعداد رو شده با هم برابرند. بنابراین در نصف حالات باقی‌مانده یعنی ۱۵ حالت، عدد رو شده تاس قرمز از عدد رو شده تاس آبی بیشتر خواهد بود.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۹)

-۸۸

(رحیم مشتاق‌نظم)

$$n(S) = 2 \times 2 \times 2 \times 2 \times 2 = 32$$

$$n(A) : \boxed{1} \boxed{2} \boxed{1} \boxed{2} \boxed{1} \Rightarrow n(A) = 1 \times 2 \times 1 \times 2 \times 1 = 4$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ترتیب فرزندان

$$\Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{4}{32} = \frac{1}{8}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۱)

-۸۹

(موسا عفتی)

$$n(S) = 6 \times 6 \times 2 = 72$$

$$n(A) = \{(1, 1, 1), (1, 2, 1), (1, 3, 1), (1, 4, 1), (1, 5, 1), (1, 6, 1), (2, 1, 1), (2, 2, 1), (2, 3, 1), (2, 4, 1), (2, 5, 1), (2, 6, 1), (3, 1, 1), (3, 2, 1), (3, 3, 1), (3, 4, 1), (3, 5, 1), (3, 6, 1), (4, 1, 1), (4, 2, 1), (4, 3, 1), (4, 4, 1), (4, 5, 1), (4, 6, 1), (5, 1, 1), (5, 2, 1), (5, 3, 1), (5, 4, 1), (5, 5, 1), (5, 6, 1), (6, 1, 1), (6, 2, 1), (6, 3, 1), (6, 4, 1), (6, 5, 1), (6, 6, 1)\}$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{15}{72} = \frac{5}{24}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۱)

-۹۰

(سین ابراهیم‌نژاد)

از بین ۷ نفر دانش‌آموز، کل حالاتی که می‌توان ۳ نفر را انتخاب کرد برابر

$$n(S) = \binom{7}{3} = \frac{7!}{4! \times 3!} = \frac{7 \times 6 \times 5 \times 4!}{4! \times 3!} = 35 \quad \text{است با:}$$

برای تعیین تعداد حالاتی که ۲ نفر از دهم و یک نفر از یازدهم انتخاب شود، داریم:

$$n(A) = \binom{3}{2} \times \binom{4}{1} = \frac{3!}{1! \times 2!} \times \frac{4!}{3! \times 1!} = 3 \times 4 = 12$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{12}{35}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۱)

-۹۱

(کتاب آبی)

طبق اصل جمع تعداد روش‌های ممکن برای انتخاب یک شهر برای مسافرت $5 + 2 + 3 = 10$ برابر است با:

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ و ۳)

-۹۲

(کتاب آبی)

می‌دانیم برای هر سوال دو گزینه و امکان پاسخ ندادن به سوال وجود دارد، یعنی در کل ۳ حالت برای هر سوال وجود دارد. طبق اصل ضرب، اگر تعداد سوال‌ها **n** باشد، داریم:

$$\overbrace{3 \times 3 \times \dots \times 3}^n = 3^n$$

$$\Rightarrow 3^n = (3^4)^5 \Rightarrow 3^n = 3^{20} \Rightarrow n = 20$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۴)

۹۹- کتاب آبی
 $(A \cup B) - C = \{x \in S \mid (x \in A \vee x \in B) \wedge x \notin C\}$
 (ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه ۱۶)

۱۰۰- کتاب آبی
 با توجه به اینکه A و B دو پیشامد ناسازگار هستند، داریم:
 $P(A \cup B) = P(A) + P(B)$ (*)
 همچنین طبق فرض داریم:

$$P(A) = \frac{2}{5} P(B), P(A \cup B) = \frac{7}{10}$$

$$\xrightarrow{(*)} \frac{7}{10} = \frac{5}{2} P(A) + P(A) \Rightarrow \frac{7}{10} = \frac{7}{2} P(A)$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{1}{5}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۱)

ریاضی و آمار (۱)

۱۰۱- (مفهم بگیرایی)
 $\begin{cases} (1, 3) \in f \\ (1, a^2 + 2) \in f \end{cases} \Rightarrow a^2 + 2 = 3 \Rightarrow a^2 = 1 \Rightarrow a = \pm 1$

اگر $a = 1$ باشد، پس $(1, 2) \in f$ و $(1, 3) \in f$ پس f تابع نیست.
 بنابراین $a = 1$ قابل قبول نیست و فقط $a = -1$ قابل قبول است.

$$a = -1 \Rightarrow (a + 6, b - 1) = (5, b - 1)$$

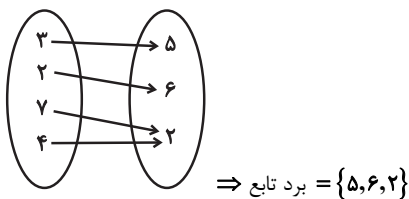
$$\begin{cases} (5, 7) \in f \\ (5, b - 1) \in f \end{cases} \Rightarrow b - 1 = 7 \Rightarrow b = 8$$

$$\Rightarrow 2a + b = -2 + 8 = 6$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۵)

۱۰۲- (سین ابراهیم نژاد)
 هر خط عمودی (موازی محور y ها) باید نمودار را حداکثر در یک نقطه قطع کند تا نمودار یک تابع باشد. بنابراین از بین نقاط D ، E و F حداقل ۲ نقطه و از بین نقاط H و G حداقل یک نقطه باید حذف شود تا نمودار تابع شود. بنابراین در مجموع حداقل ۳ نقطه باید حذف شود.
 (ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۵)

۱۰۳- (سارا شریفی)
 از ۳ دو فلش به ۵ و $2a + 1$ وارد شده پس: $2a + 1 = 5 \Rightarrow a = 2$
 از $a = 2$ یک فلش به b و از ۲ یک فلش به ۶ وارد شده پس: $b = 6$
 بنابراین نمودار ون را به صورت زیر می‌توان بازنویسی کرد:

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۶ تا ۷۱)

۹۳- کتاب آبی
 $(n+2)! = 42n!$
 $\Rightarrow (n+2)(n+1)n! = 42n!$
 $\Rightarrow (n+2)(n+1) = 42$
 $\Rightarrow (n+2)(n+1) = 7 \times 6 \Rightarrow n = 5$
 (ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه ۵)

۹۴- کتاب آبی
 دخترها در کنار هم ۳! جایگشت و پسرها نیز در کنار هم ۲! جایگشت دارند و گروه دخترها و پسرها با هم ۲! جایگشت دارند. پس تعداد کل حالات برابر است با:
 $2! \times 3! \times 2!$
 (ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۵ تا ۷)

۹۵- کتاب آبی
 دو مهره سیاه باشد: $\binom{3}{2} \times \binom{7}{1} = 3 \times 7 = 21$
 $\Rightarrow 21 + 1 = 22$
 سه مهره سیاه باشد: $\binom{7}{3} \times \binom{7}{0} = 1 \times 1 = 1$
 (ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه ۸ تا ۱۱)

۹۶- کتاب آبی
 مجموعه همه نتایج ممکن یک آزمایش تصادفی همان فضای نمونه است.
 $\begin{cases} \text{پرتاب ۳ تاس: } n(S_1) = 6^3 = 216 \\ \text{پرتاب ۲ سکه: } n(S_2) = 2^2 = 4 \end{cases}$
 $\Rightarrow |n(S_2) - n(S_1)| = |4 - 216| = 212$
 (ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه ۱۴)

۹۷- کتاب آبی
 $A = \{2, 4, 6, \dots, 100\}$: اعداد مضرب ۲ از فضای نمونه S
 $\Rightarrow n(A) = 50$
 $B = \{3, 6, 9, \dots, 99\}$: اعداد مضرب ۳ از فضای نمونه S
 $\Rightarrow n(B) = 33$
 عددی که هم مضرب ۲ و هم مضرب ۳ باشد، مضرب ۶ است.
 $C = \{6, 12, \dots, 96\} \Rightarrow n(C) = 16$
 اعدادی که مضرب ۲ باشند، ولی مضرب ۳ نباشند، برابر $A - B$ است، پس:

$$n(A - B) = n(A) - n(A \cap B) \xrightarrow{A \cap B = C}$$

$$n(A) - n(C) = 50 - 16 = 34$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۸)

۹۸- کتاب آبی
 داریم:
 $A = \{1, 3, 5\}$ $B = \{1, 2\}$ $C = \{2\}$
 $\Rightarrow (A - B) \cup C = (\{1, 3, 5\} - \{1, 2\}) \cup \{2\}$
 $= \{3, 5\} \cup \{2\} = \{2, 3, 5\}$
 پیشامد رو شدن عدد اول $= \{2, 3, 5\}$
 (ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۸)

(امیر زراندوز)

۱۰۸-

$x =$ طول

$y =$ عرض

طبق فرض $x = y + 5$

$$P = (x + y) \times 2 = (y + 5 + y) \times 2 = (2y + 5) \times 2 = 4y + 10$$

(ریاضی و آمار، (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۶ تا ۷۷)

(رفیم مشتاق‌نظم)

۱۰۹-

$90x =$ تعداد کالا \times قیمت کالا $= R(x)$ تابع درآمد

درآمد = هزینه - سود $\Rightarrow P(x) = R(x) - C(x)$

$$\Rightarrow P(x) = 90x - 4000 - 80x = 10x - 4000$$

(ریاضی و آمار، (۱)، تابع، صفحه‌های ۷۲ تا ۷۸)

(موسا عفتی)

۱۱۰-

$$F_7 - F_1 = 72 \Rightarrow \left(\frac{9}{5}C_7 + 32\right) - \left(\frac{9}{5}C_1 + 32\right) = 72$$

$$\Rightarrow \frac{9}{5}(C_7 - C_1) = 72 \Rightarrow C_7 - C_1 = 72 \times \frac{5}{9} = 40$$

بنابراین دمای جسم باید 40° درجه سانتی‌گراد بالاتر برود.

(ریاضی و آمار، (۱)، تابع، صفحه‌های ۷۲ تا ۷۸)

اقتصاد

(کتاب آبی)

۱۱۱-

بررسی و اندازه‌گیری‌های مرکز آمار، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی و یا بانک مرکزی، تصویری روشن از اقتصاد و روند تغییرات آن و رفاه مردم ارائه می‌دهد. به همین دلیل می‌توان گفت آمارهای اقتصادی و حسابداری ملی اهمیت بسیاری دارد.

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۰ و ۴۱)

(موسا عفتی)

۱۱۲-

در محاسبه تولید ملی یک کشور، باید ارزش همه خدمات و کالاهای نهایی که مردم کشور در طول یک سال (چه در داخل کشور و چه خارج از کشور) تولید کرده‌اند، محاسبه شود. بنابراین ارزش پولی تولیدات یک سال شرکت مهندسی ایرانی که در چین مستقر است، جزء تولید ملی ایران محسوب می‌شود، چرا که توسط ایرانیان مستقر در خارج از کشور انجام شده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در محاسبه تولید داخلی لحاظ می‌شود، نه تولید ملی.

گزینه «۲»: ارزش پولی کالاهای قاچاق جزء تولیدات کشور محسوب نمی‌شود، زیرا قاچاق، فعالیتی غیرقانونی است.

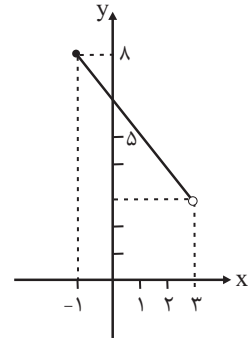
گزینه «۳»: در تولید کل کشور لحاظ نمی‌شود، زیرا زنان خانه‌دار در مقابل تهیه غذا، پولی دریافت نمی‌کنند.

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۱ تا ۴۳)

(مهمربهیرایی)

۱۰۴-

با توجه به دامنه، نمودار تابع را به کمک نقاط زیر رسم می‌کنیم:

$$f(x) = -\frac{5}{4}x + \frac{27}{4}$$

$$\Rightarrow f(-1) = 8$$

$$\Rightarrow f(3) = 3$$

بنابراین برد تابع برابر با $B = \{x \in \mathbb{R} \mid 3 < x \leq 8\}$ است.

(ریاضی و آمار، (۱)، تابع، صفحه‌های ۷۲ تا ۷۸)

(رفیم مشتاق‌نظم)

۱۰۵-

با توجه به نمودار تابع، برد تابع مجموعه $\{x \in \mathbb{R} \mid 0 \leq x \leq 3\}$ است.

دقت کنید مقادیر ۱، ۲ و ۳ نیز جزء برد تابع هستند، چرا که در بخش منفی محور x ها شکل به‌طور پیوسته است.

(ریاضی و آمار، (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۶ تا ۷۱)

(مهمربهیرایی)

۱۰۶-

$$f(3) = 22 \Rightarrow 3m \times 3 + \frac{n}{3} = 22 \Rightarrow 9m + \frac{n}{3} = 22 \Rightarrow 18m + n = 44$$

$$f(-1) = -2 \Rightarrow 3m \times (-1) + \frac{n}{3} = -2$$

$$\Rightarrow -3m + n = -4 \Rightarrow -18m + 3n = -12$$

$$\begin{cases} 18m + n = 44 \\ -18m + 3n = -12 \end{cases} \Rightarrow 4n = 32 \Rightarrow n = 8$$

$$\xrightarrow{n=8} 18m + 8 = 44 \Rightarrow 18m = 36 \Rightarrow m = 2$$

$$\Rightarrow f(x) = 6x + 4 \Rightarrow f(5) = 30 + 4 = 34$$

(ریاضی و آمار، (۱)، تابع، صفحه‌های ۷۲ تا ۷۸)

(همیرضا سیوری)

۱۰۷-

نقطه A روی نیم‌ساز ناحیه دوم و چهارم $(y = -x)$ قرار دارد، بنابراین داریم:

$$A(-2b, a+2) \Rightarrow a+2 = -(-2b)$$

$$\Rightarrow a+2 = 2b \Rightarrow a-2b = -2 \quad (1)$$

از طرفی مختصات این نقطه در ضابطه تابع نیز صدق می‌کند و داریم:

$$\Rightarrow (a+2) = -2(-2b) + 3 \Rightarrow a-4b = 1 \quad (2)$$

$$\begin{cases} a-2b = -2 \\ a-4b = 1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} -a+2b = 2 \\ a-4b = 1 \end{cases} \Rightarrow -2b = 3 \Rightarrow b = -\frac{3}{2}$$

$$a-4b = 1 \Rightarrow a-4\left(-\frac{3}{2}\right) = 1 \Rightarrow a+6 = 1 \Rightarrow a = -5$$

$$\Rightarrow a-b = -5 - \left(-\frac{3}{2}\right) = -5 + \frac{3}{2} = -\frac{7}{2} = -3\frac{1}{2}$$

(ریاضی و آمار، (۱)، تابع، صفحه‌های ۷۲ تا ۷۸)

۱۱۳-

(فاطمه نومیان)

تولید در سال پایه - تولید کل در سال دوم = افزایش تولید کل در سال دوم
هزار میلیارد دلار $270 = 1300 - 1570$
تولید کل در سال دوم به قیمت ثابت = افزایش تولید کل ناشی از افزایش تولید در سال دوم
هزار میلیارد دلار $120 = 1300 - 1420$ = تولید کل در سال پایه -
تولید کل در سال دوم به قیمت جاری = افزایش تولید کل ناشی از افزایش قیمت‌ها در سال دوم
هزار میلیارد دلار $150 = 1420 - 1570$ = تولید کل در سال دوم به قیمت ثابت -
افزایش تولید کل ناشی از افزایش تولید در سال سوم
تولید کل در سال پایه - تولید کل در سال سوم به قیمت ثابت
هزار میلیارد دلار $430 = 1300 - 1730$
افزایش تولید کل ناشی از افزایش قیمت‌ها در سال سوم
تولید کل در سال سوم به قیمت ثابت - تولید کل در سال سوم به قیمت جاری
هزار میلیارد دلار $320 = 1730 - 2050$
(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

۱۱۴-

(فاطمه نومیان)

الف) درآمد ملی دربرگیرنده مجموع درآمدهایی است که در طول سال
نصب ملت می‌شود. این درآمدها عبارت است از: درآمد حقوق‌بگیران
(دستمزدها)، درآمد صاحبان سرمایه (قیمت خدمات سرمایه)، درآمد
صاحبان املاک و مستغلات (اجاره)، درآمد صاحبان مشاغل آزاد و سودی که
نصب شرکت‌ها و مؤسسه‌ها می‌شود.

ب) $\frac{2}{3}$ (درآمد صاحبان مشاغل آزاد) = درآمد صاحبان سرمایه

میلیارد دلار $1200 = \frac{2}{3} \times 1800$

درآمد حقوق‌بگیران $\frac{3}{4}$ = سود شرکت‌ها و مؤسسات

میلیارد دلار $1350 = \frac{3}{4} \times 900$

میلیارد دلار $540 = \frac{3}{5} \times 900$ (درآمد حقوق‌بگیران) = $\frac{3}{5}$ دستمزدها

(مجموع ردیف‌های ۱ و ۲) $\frac{40}{100}$ = درآمد صاحبان املاک و مستغلات

میلیارد دلار $1080 = \frac{40}{100} (900 + 1800)$

میلیارد دلار $6870 = 900 + 1800 + 1200 + 1350 + 540 + 1080$ = درآمد ملی

د دلار $85,875 = \frac{6,870,000}{80}$ = درآمد سرانه

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۶)

۱۱۵-

(سارا شریفی)

الف) صحیح است.

ب) نادرست است. اقتصاددانان به همه سیاست‌گذاران، اهالی رسانه و مردم
توصیه می‌کنند که همیشه و به‌ویژه وقتی پای مقایسه‌ای در میان است،
همه متغیرهای اقتصادی را به قیمت‌های ثابت محاسبه و در تحلیل‌ها وارد
کنند؛ چراکه استفاده از متغیرهای اسمی به جای متغیرهای واقعی بسیار
غلطانداز است.

ج) نادرست است. اگر در رسانه‌ها اعلام شود که صادرات کشور ۳۰ درصد
افزایش داشته است، این اعلام چندان معنادار نیست؛ چرا که معلوم نیست
افزایش در وزن و حجم بوده است و یا افزایش به قیمت‌های جاری یا به
قیمت‌های ثابت سال پایه.

د) نادرست است.

نرخ تورم - سود اسمی = سود واقعی

درصد $8 = 10 - 18$ = سود واقعی

ه) صحیح است. نرخ تورم - سود اسمی = سود واقعی

درصد $19 = 14 + 5$ = سود اسمی $\Rightarrow -5$ = سود اسمی 14

و) نادرست است. اگر دستمزد اسمی کارکنان دولت ۱۰ درصد افزایش یابد
و نرخ تورم نیز برابر با ۶ درصد باشد، قدرت خرید واقعی کارکنان ۴ درصد
($4 = 10 - 6$) افزایش یافته است.

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه ۳۸)

۱۱۶-

(سارا شریفی)

مجموع اقلام مواد غذایی، پوشاک و ماشین‌آلات = تولید ناخالص داخلی

ارزش خدمات ارائه شده + تولید خارجیان مقیم کشور +

میلیارد ریال $220 = 135 + 35 + 50$ = تولید ناخالص داخلی

هزینه استهلاک - تولید ناخالص داخلی = تولید خالص داخلی

میلیارد ریال $176 = 220 - 44 = 220 - (\frac{1}{5} \times 220)$ = تولید خالص داخلی

ریال $8,800 = \frac{176,000}{20}$ = $\frac{\text{تولید خالص داخلی}}{\text{جمعیت کل کشور}}$ = تولید خالص داخلی سرانه

تولید خارجیان مقیم کشور - تولید خالص داخلی = تولید خالص ملی

خالص درآمد عوامل تولید کشور از خارج +

میلیارد ریال $162 = 176 - 35 + 21$ = تولید خالص ملی

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۶)

۱۱۷-

(کتاب آبی)

الف)

= ارزش افزوده محصول در هر مرحله

ارزش محصول در مرحله قبل - ارزش محصول در آن مرحله

ریال $1000 = 6500 - 7500$ = ارزش افزوده مرحله دوم

ارزش افزوده مرحله چهارم

ارزش محصول در مرحله سوم - ارزش محصول در مرحله چهارم =

ریال $8000 = 11000 - 19000$ = ارزش افزوده مرحله چهارم

ب) در «روش درآمدی» کل پولی که از طرف بنگاه‌ها به سمت خانوارها
جریان می‌یابد، و در «روش هزینه‌ای» کل پولی که از طرف خانوارها به
سمت بنگاه‌ها جریان می‌یابد محاسبه می‌شود.

ج) اقتصاددانان برای جلوگیری از اشتباه، حداقل دو روش را برای محاسبه به
کار می‌گیرند و جواب‌ها را مقایسه می‌کنند.

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه ۳۵)

۱۱۸-

(فاطمه نومیان)

هزینه سالیانه خرید ماشین‌آلات = هزینه استهلاک سالیانه ماشین‌آلات
عمر مفید

هزینه سالیانه خرید ماشین‌آلات $15 = \frac{30}{2}$

میلیون تومان $450 =$ هزینه سالیانه خرید ماشین‌آلات \Rightarrow

هزینه استهلاک سالیانه خرید ماشین‌آلات - میزان درآمدزایی سالیانه = خالص درآمد سالیانه

میلیون تومان $90 = 15 - 105$ = خالص درآمد سالیانه \Rightarrow

میلیون تومان $7/5 = 90 \div 12 = 7/5$ = خالص درآمد ماهیانه

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۳۳ و ۳۴)

(همید مهرنی)

۱۲۲-

را قَت	گر یان ز فَد	وا نَم مَن	چن دان کَد تَد
کَر کرد	هان پُر ز شِ	پِک خَن دِجْ	زان لَب کَد پَد
--	UU--	UU--	UU--

وزن بیت «مستفعلٌ مستفعلٌ مستفعلٌ مستفعلٌ» یا «مفعولٌ مفاعیلٌ مفاعیلٌ مفعولٌ» است. (علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۲۶)

(سعید یغفری)

۱۲۳-

الف و ت) (مفعول مفاعلن مفاعیلن) مستفعلٌ فاعلاتٌ مستفعلٌ
پ) (مفعول مفاعلن مفاعیلن فع)
ب و ث) (فاعلاتن مفاعلن فع لن)
(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۶)

(همید مهرنی)

۱۲۴-

وزن بیت «مفاعلن فاعلاتن مفاعلن فعْلن» است. (علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۶)

(وهید رضازاده)

۱۲۵-

وزن همسان: مفاعلن فاعلاتن مفاعلن فاعلاتن
سایر گزینه‌ها وزن ناهمسان دارند: مفاعلن فاعلاتن مفاعلن فعْلن
(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۶)

(مسن خرابی)

۱۲۶-

بیت گزینه «۴»، به حضرت مسیح (ع) و پایکوبی ایشان در اثر سرود زهره اشاره دارد.
(علوم و فنون ادبی (۳)، بدیع معنوی، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۳)

(همید مهرنی)

۱۲۷-

سیف فرغانی، مصرع دوم را از سعدی تضمین کرده است.
(علوم و فنون ادبی (۳)، بدیع معنوی، صفحه‌های ۳۳ و ۳۴)

(مسن خرابی)

۱۲۸-

شاعر در بیت گزینه «۳» دو بار از آرایه «تلمیح» بهره جسته است و بیت مذکور فاقد آرایه تضمین است.
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: حافظ در این بیت، مصرع «بوی جوی مولیان آید همی» را از رودکی تضمین کرده است.
گزینه «۲»: تلمیح دارد به آیه امانت.
گزینه «۴»: (قد - رخ - زلف و خط) و (سرو - گل - سنبل - ریحان) مراعات نظیر دارند.
(علوم و فنون ادبی (۳)، بدیع معنوی، صفحه‌های ۲۹ تا ۳۴)

(همید مهرنی)

۱۲۹-

بیت «الف»: تلمیح: اشاره به آیه امانت (آیه ۷۲ سوره احزاب)
بیت «ب»: مراعات نظیر: میان کلمات «دست» و «پا» مراعات نظیر وجود دارد.
بیت «ج»: تضمین: حافظ مصرع دوم را از سعدی تضمین کرده است.
(علوم و فنون ادبی (۳)، بدیع معنوی، صفحه‌های ۲۹ تا ۳۴)

(فارج از کشور، ۹۷)

۱۱۹-

(الف)

تولید کل به قیمت جاری در همان سال = میزان افزایش قیمت (تورم) در یک سال
تولید کل به قیمت ثابت در همان سال -
میزان افزایش قیمت (تورم) در سال دوم =
تولید کل به قیمت ثابت در سال دوم - تولید کل به قیمت جاری در سال دوم
تولید کل به قیمت ثابت در سال دوم - ۹۷۳ = ۷۲۳۰
تولید کل به قیمت ثابت در سال دوم
هزار میلیارد ریال ۶,۲۵۷ - ۷۲۳۰ =
میزان افزایش قیمت (تورم) در سال سوم =
تولید کل به قیمت ثابت در سال سوم - تولید کل به قیمت جاری در سال سوم
تولید کل به قیمت جاری در سال سوم = ۱۲۸۳ - ۷۲۳۹
تولید کل به قیمت جاری در سال سوم
هزار میلیارد ریال ۸,۶۳۲ = ۷۳۴۹ + ۱۲۸۳
افزایش مقدار تولید در یک سال (ب)
تولید کل به قیمت ثابت در سال پایه - تولید کل به قیمت ثابت در سال مورد نظر
افزایش مقدار تولید در سال دوم
هزار میلیارد ریال ۶۵۷ = ۵,۶۰۰ - ۶,۲۵۷
افزایش مقدار تولید در سال سوم
هزار میلیارد ریال ۱,۷۴۹ = ۵,۶۰۰ - ۷,۳۴۹
(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

(نسرین یغفری)

۱۲۰-

الف) اقتصاددانان برای بررسی وضعیت موجود و اندازه‌گیری فعالیت‌های اقتصادی و همچنین مطالعه روند تغییرات و یا نتایج سیاست‌های اقتصادی، نیازمند استفاده از آمار و شاخص‌های اقتصادی هستند.
ب) بررسی و اندازه‌گیری‌های مرکز آمار، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی و بانک مرکزی، تصویری روشن از اقتصاد و روند تغییرات آن و رفاه مردم ارائه می‌کند.
پ) تولید خالص از کسر هزینه استهلاک از تولید ناخالص به‌دست می‌آید. بدیهی است با افزایش هزینه استهلاک تولید خالص کاهش می‌یابد.
ت) کالاها و خدمات واسطه‌ای در روش هزینه‌ای ← محاسبه نمی‌شود. کالاها و خدمات واسطه‌ای در روش ارزش افزوده ← محاسبه می‌شود.
در روش درآمدی با علم به اینکه هر آنچه در کشور تولید شده و درآمدی کسب شده نهایتاً بین عوامل تولید تقسیم شده است، با جمع زدن همه اجزای آن‌ها (مزدها، سودها و اجاره‌ها) درآمد همه بازیگران و فعالان اقتصادی داخلی یا ملی تولید کل را محاسبه می‌کنیم.
(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۵)

علوم و فنون ادبی (۳)

(فرهاد علی‌نژاد)

۱۲۱-

تشریح موارد نادرست:

ج) «پده‌آل»، نمایشنامه‌ای منظوم از میرزاده عشقی است.
د) فرخی یزدی در دوره هفتم مجلس نماینده مردم یزد بود.
(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴ تا ۲۰)

۱۳۷- (سیدرمال طباطبایی نژاد)
پدید و بدید = قافیه‌های اصلی / شد، خود = قافیه دوم
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه «۲»: نور، دور = قافیه / ای صنم = ردیف
گزینه «۳»: خدادوست، آدمی‌پوست = واژه‌های قافیه / بود = ردیف
گزینه «۴»: باری، کاری = واژه‌های قافیه / دگر است = ردیف
(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه ۸۲)

۱۳۸- (عمیر مهرئی)
«آشنا» و «کجا» قافیه مطابق قاعده «۱» هستند.
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه «۲»: «تاریک» و «نزدیک» قافیه مطابق قاعده ۲ هستند.
گزینه «۳»: «دوش» و «خاموش» قافیه مطابق قاعده ۲ هستند.
گزینه «۴»: «نورش» و «دورش» و «برگ و بارش» و «غمگسارش» قافیه
مطابق قاعده «۲» هستند.
(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۱ و ۸۳)

۱۳۹- (مفسن اصغری)
مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و ابیات مرتبط: شکایت عاشق از روزگار به
دلیل بهره‌مند نبودن از عشق معشوق؛ اما در بیت گزینه «۲» شاعر از
مخاطبان می‌خواهد تا فریادش را به معشوق برسانند.
(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهومی، صفحه ۶۱)

۱۴۰- (مفسن اصغری)
مفهوم مشترک ابیات مرتبط: عشق معشوق، سختی‌های راه را هموار می‌کند.
مفهوم بیت گزینه «۲»: ستایش تواضع و خاکساری در راه عشق
(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهومی، صفحه ۶۳)

عربی زبان قرآن (۳) و (۱)

۱۴۱- (رضا معصومی)
«لا علم لنا»: (لا نفی جنس) هیچ دانشی نداریم (رد گزینه ۱) / «الآن»: به جز،
جز (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «ما»: آن چه که / «علمتنا»: به ما یاد دادی (رد
گزینه‌های ۲ و ۴)
(عربی (۳)، ترجمه، صفحه ۹)

۱۴۲- (مهمد صارق مفسنی)
«يُحَدِّثُنَا»: به ما هشدار می‌دهد (رد گزینه ۱) / «ظلم العمال»: ستم کردن به
کارگران (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «الإعتداء على حقوقهم»: تعرض به حقوقشان /
«فإن»: چرا که، زیرا / «يأتينا بالندم»: برای ما پشیمانی می‌آورد (رد
گزینه‌های ۲ و ۴)
(عربی (۱)، ترجمه، ترکیبی)

۱۴۳- (رضا معصومی)
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: ترجمه درست: افتخار تنها برای خردی استوار است!
گزینه «۳»: ترجمه درست: به فرهنگ لغت مراجعه کردم و به دنبال معنی
کلمه ناآشنایی گشتم!
گزینه «۴»: ترجمه درست: امید است این بازیکن برنده، در مسابقه تنیس
روی میز شرکت کند!
(عربی (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۱۳۰- (مفسن اصغری)
مفهوم «ارزشمندی قلم و آزاد نبودن آن» به‌طور مشترک در ابیات صورت
سؤال و گزینه‌های «۱، ۳، ۴» بیان شده است.
در بیت گزینه «۲» ارزشمندی قلم به کاتب آن دانسته شده است.
(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهومی، صفحه ۴۰)

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۳۱- (اعظم نوری‌نیا)
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: فراوانی ترکیبات نو (زبانی) / استفاده از ترکیبات دشوار (ویژگی
نثر؛ البته در شعر هم، زبان به سوی دشواری حرکت می‌کرد).
گزینه «۲»: رواج و اوج‌گیری بیشتر قالب‌های شعری (ادبی) / حذف افعال به
قرینه (ویژگی نثر) / رواج داستان‌سرایی (ویژگی ادبی)
گزینه «۴»: آوردن مترادف‌ها و توصیف‌های فراوان (ویژگی نثر) / رواج
منظومه‌های داستانی (ویژگی ادبی)
(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۵۹ تا ۶۱)

۱۳۲- (عارف‌سارات طباطبایی نژاد)
ویژگی‌های نثر کلیله و دمنه که از آثار نثر فارسی دوره دوم است، در عبارت
گزینه «۳» دیده نمی‌شود.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: کاربرد لغات عربی مهجور (متحلی)
گزینه «۲»: استفاده از هماهنگی‌های آوایی برای موزون کردن سخن
(مخاصمت و مبالغت) و کاربرد لغات عربی فراوان
گزینه «۴»: کاربرد ترکیبات دشوار (حلاوت عاجل - ادخار حسنات)
(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۱۳۳- (سعید یعقوبی)
الف) وزن شعر مناسب برای اندوه و غم نیست.
ب) وزن شعر شادی‌آور است؛ ولی درون‌مایه آن درباره بی‌عدالتی است.
ت) وزن شعر کوبنده و کوتاه است و مناسب برای ناله و تضرع نیست.
(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۶۸ تا ۷۰)

۱۳۴- (تسرین حق‌پرست)
مصراع‌های گزینه‌های «۱، ۲، ۴» دارای یازده هجا، اما بیت گزینه «۳»
دارای دوازده هجاست.
(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۶)

۱۳۵- (تسرین حق‌پرست)
«ست» مخفف است و ردیف می‌باشد. پوست‌ها و بها کلمات قافیه، حرف
قافیه «ا» و قاعده قافیه مطابق قاعده «۱» است.
(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

۱۳۶- (عارف‌سارات طباطبایی نژاد)
«بگو» و «تو» مصوت مشترک برای قافیه ساختن ندارند.
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: «بهبشت و بهشت» جناس تام دارند، بنابراین می‌توانند واژه قافیه باشند.
گزینه «۲»: «سَخْن - مَكْن» حرف مشترک = نُ
گزینه «۳»: «شتر - پُر» حرف مشترک = ر
(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۰ تا ۸۲)

تاریخ (۳)

۱۵۱- (بهر روز یبسی)
میرزا مهدی خان استرآبادی، مورخ دربار نادرشاه افشار، در کتاب‌های جهانگشای نادری و دره نادره، فتوحات نادر را شرح می‌دهد و وی را ستایش می‌کند. مورخان سنتی اغلب اهل شعر و ادب بودند و آثار خود را با خصوصیات ادبی تألیف می‌کردند.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و گونه‌های منابع دوره معاصر، صفحه ۲)

۱۵۲- (بهر روز یبسی)
یکی از پیش‌گامان انتقاد به تملق و متکلف‌نویسی، خاوری شیرازی مورخ مشهور زمان فتحعلی‌شاه و نویسنده تاریخ ذوالقرنین است. او به حقیقت‌نویسی و مختصرنویسی علاقه نشان داد و تملق‌گویی را نکوهش کرد.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و گونه‌های منابع دوره معاصر، صفحه ۵)

۱۵۳- (علی‌مهمر کریمی)
پس از قتل نادر دو تن از برادرزادگان نادر (عادل‌شاه و ابراهیم‌شاه) یکی پس از دیگری به عنوان جانشین او برای مدت کوتاهی مدعی حکومت شدند. سپس نوبت به نوّه او (شاهرخ) رسید. وی از قلمرو وسیع نادر، به شهر مشهد بسنده کرد و حکومتش تا زمانی که آقا محمدخان قاجار آن را از میان برداشت (۱۲۱۲ ق)، ادامه یافت.

(تاریخ (۳)، ایران و جهان در آستانه دوره معاصر، صفحه ۱۹)

۱۵۴- (علی‌مهمر کریمی)
دولت انگلستان در سال ۱۸۵۷ م پس از سرکوب شورش سربازان هندی، رسماً هند را جزئی از قلمرو خویش اعلام کرد و ملکه انگلیس به امپراتریس هند و بریتانیا ملقب شد.

(تاریخ (۳)، ایران و جهان در آستانه دوره معاصر، صفحه ۲۵)

۱۵۵- (علی‌مهمر کریمی)
البور کرامول نظام پادشاهی را در انگلستان برانداخت و خود رئیس‌جمهور شد؛ او سپس به دلایل مذهبی با مجلس درگیر شد و آن را منحل کرد.

(تاریخ (۳)، ایران و جهان در آستانه دوره معاصر، صفحه ۲۶)

۱۵۶- (میلاد هوشیار)
شکست نظامی فرانسه از انگلستان، صرف منابع مالی هنگفت در سرزمین آمریکا (ورشکستگی اقتصادی و ضعف سیاسی و نظامی) و تحولات فکری جامعه فرانسه نقش بزرگی در پیدایش انقلاب فرانسه داشت.

(تاریخ (۳)، ایران و جهان در آستانه دوره معاصر، صفحه ۲۸)

۱۵۷- (آزاده میرزایی)
آقا محمدخان نخست نواحی شمالی و مرکزی ایران را تصرف کرد و تهران را پایتخت خود قرار داد.

(تاریخ (۳)، سیاست و حکومت در عصر قاجار، صفحه‌های ۳۲ و ۳۳)

۱۵۸- (آزاده میرزایی)
در دوران محمد شاه و صدارت میرزا آقاسی، نفوذ دولت‌های روسیه و انگلستان در ایران افزایش یافت.

(تاریخ (۳)، سیاست و حکومت در عصر قاجار، صفحه ۳۵)

۱۴۴- (مهروی نیک‌زار)
«دو پرستار»: (فاعل و مرفوع) الممرّضان (رد گزینه‌های ۳ و ۱) / «زنی که»: المرأة التي / «مقابل درمانگاه»: أمام المستوصف (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «ماشین»: السیارة / «تصادف کرده بود»: (در این جا) تصادمت / «کمک کردند»: ساعدت، ساعدتا (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

(عربی (۱)، ترجمه، صفحه ۶۹)

۱۴۵- (سید مهمرعلی مرتضوی)
در این عبارت «آن» در ابتدای یک جمله آمده است و نمی‌تواند برای ارتباط جمله‌ها آمده باشد؛ پس «آن» صحیح است.

(عربی (۳)، ضبط حرکات، ترکیبی)

۱۴۶- (سید مهمرعلی مرتضوی)
تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «مزید ثلاثی...» نادرست است. (مجرد ثلاثی است).
گزینه «۳»: «موصوفها: الولد» نادرست است. (با توجه به این که مؤنث است و منصوب، موصوف آن، «أُسنان» است)
گزینه «۴»: «مثنی للمذکر» نادرست است. (جمع مکسر است).
(عربی (۱)، تحلیل صرفی و مهل اعرابی، صفحه ۶۶)

۱۴۷- (سید مهمرعلی مرتضوی)
در گزینه «۲»، عبارت «هیچ گنجی بی‌نیازکننده‌تر از قناعت نیست، بر ارزش گنج دلالت دارد!» نادرست است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «هنگامی که روزها به سرعت می‌گذرند، می‌گوییم: این فصل واقعاً کوتاه است!» صحیح است.
گزینه «۳»: «هیچ شکی در قلب مؤمن نیست، پس آن آفت اعتقاد است!» صحیح است.
گزینه «۴»: «توشیدن شیر استخوان‌های ما را در کودکی محکم می‌گرداند!» صحیح است.
(عربی (۳)، مفهوم، ترکیبی)

۱۴۸- (سید مهمرعلی مرتضوی)
ترجمه عبارت: «همانا امنیت و سلامتی دو نعمت ناشناخته‌اند، هرگاه انسان یکی از آن دو را از دست بدهد، می‌گوید: ای کاش من آن را غنیمت شمرده بودم!»

«نعمتان» مرفوع است، پس صفت آن هم باید مرفوع بیاید، پس «مجهولتان» صحیح است. (رد گزینه «۱»؛ از طرفی، قبل از «لیت»، حرف «یا» می‌آید و ساختار «یا لیت: ای کاش» را ایجاد می‌کند. (رد گزینه‌های ۲ و ۳)
(عربی (۳)، انواع جملات، صفحه‌های ۵ تا ۷)

۱۴۹- (مهروی نیک‌زار)
«آن» از حروف مشبّهة بالفعل است که برای تأکید می‌آید.
(عربی (۳)، انواع جملات، صفحه‌های ۵ تا ۷)

۱۵۰- (الله مسیح‌فواہ)
صورت سؤال، گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن دو نوع (نوعان) از انواع حرف «لا» به کار رفته باشد؛ در گزینه «۱»، «لا» اول که قبل از فعل مضارع آمده از نوع نهی است و «لا» دوم که بر سر یک اسم وارد شده، از نوع نفی جنس است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: هر دو «لا» برای منفی کردن فعل مضارع آمده‌اند و از نوع نفی هستند.
گزینه «۳»: هر دو «لا» بر سر یک اسم آمده‌اند و از نوع نفی جنس هستند.
گزینه «۴»: هر دو «لا» برای نهی کردن بر سر فعل مضارع آمده‌اند و از نوع ناهیه هستند.

(عربی (۳)، انواع جملات، صفحه ۹)

۱۶۷- (فاطمه سقایی)
به‌طور کلی فضاهای شهری می‌توانند در پیشگیری از وقوع جرم یا جرم‌خیزی نقش داشته باشند. زاغه‌ها، ساختمان‌های متروکه، برخی محله‌های قدیمی و فرسوده و مناطقی که در شب نور کافی ندارند، جرم‌خیز و فاقد امنیت‌اند.

نکته: بین فقر و جرم و بزهکاری ارتباط زیادی وجود دارد؛ اما موارد صورت سؤال مانند ساختمان‌های متروکه یا نبود نور کافی، لزوماً ناشی از فقر نیستند. (معمراهمی ۱۳۴، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۳۴)

۱۶۸- (معمراهمی فطیمی بایگی)
جذب گردشگر از راهکارهای حل مشکل «اشتغال شهری»، مطالعه نسبت خدمات عمومی با جمعیت شهر و رفع کمبودها از راهکارهای حل «نابرابری فضایی» و اجرای طرح بام تا بام از راهکارهای حل مشکلات «محیط‌زیست» شهری است. (معمراهمی ۱۳۴، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۲۱، ۲۳ و ۲۵)

۱۶۹- (معمراهمی مازنی)
کاربری زمین یعنی چگونگی استفاده از زمین. مطالعه کاربری زمین، به برنامه‌ریزان کمک می‌کند که محدودیت‌ها را بشناسند و به‌گونه‌ای برنامه‌ریزی کنند که از فضاهای شهر به‌طور مناسب و متعادل استفاده شود. (معمراهمی ۱۳۴، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

۱۷۰- (معمراهمی مازنی)
با توجه به اطلاعات داده‌شده، کاربری فضای سبز شهر الف، ۵ درصد از مساحت کل شهر است.

$$\text{درصد } ۵ = \frac{۲۰۰۰۰}{۴۰۰۰۰۰} \times ۱۰۰ = \frac{\text{مساحت فضای سبز}}{\text{مساحت کل}}$$

سرانه عبارت است از تقسیم مساحت بر جمعیت:

$$۱۰ = \frac{۲۰۰۰۰}{۲۰۰۰} = \text{سرانه فضای سبز}$$

میزان کمبود سرانه فضای سبز: $۱۰ - ۲۰ = ۱۰$

(معمراهمی ۱۳۴، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۲۹)

تاریخ (۱) و (۲)

۱۷۱- (بهرروز یحیی)
زبان پارسی یا پهلوی اشکانی، در مناطق شمال و شمال شرقی ایران متداول بود و زبان رسمی و درباری حکومت اشکانیان به‌شمار می‌رفت. (تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۳۸)

۱۷۲- (بهرروز یحیی)
در دوران ساسانی، آموزگاری، به‌عنوان یک شغل رسمی به موبدان اختصاص داشت. انوشیروان علاقه زیادی به مباحث فلسفی و دینی نشان می‌داد. (تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه‌های ۱۴۱ و ۱۴۲)

۱۷۳- (بهرروز یحیی)
قدیمی‌ترین بناهای دوره هخامنشی که آثاری از آن‌ها برج مانده، در پاسارگاد، نخستین پایتخت هخامنشی برپا شدند. شهر شوش به عنوان پایتخت اداری حکومت هخامنشی محسوب می‌شد. (تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه‌های ۱۴۴ و ۱۴۵)

۱۵۹- (آزاده میرزایی)
میرزا حسین‌خان سپهسالار، صدر اعظم نوگرا و ترقی‌خواه عصر ناصری بود که برنامه‌هایش به سبب مخالفت‌های داخلی و تردیدهای شاه به جایی نرسید. (تاریخ (۳)، سیاست و حکومت در عصر قاجار، صفحه ۳۷۶)

۱۶۰- (آزاده میرزایی)
گسترده‌ترین و پرباقه‌ترین وزارت‌خانه‌ها در دوره قاجار مربوط به وزارت مالیه بود که ریاست آن را مستوفی الممالک برعهده داشت. (تاریخ (۳)، سیاست و حکومت در عصر قاجار، صفحه ۳۹۹)

جغرافیا (۳)

۱۶۱- (آزاده میرزایی)
بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درست - تعریف موقعیت

گزینه «۲»: نادرست - تعریف هسته اولیه

گزینه «۳»: درست - تعریف هسته اولیه

گزینه «۴»: نادرست - تعریف مقر

(معمراهمی ۱۳۴، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۲)

۱۶۲- (فاطمه سقایی)
متداول‌ترین ملاک تشخیص شهر و روستا ملاک جمعیتی است و اگر جمعیت سکونتگاه به میزان معینی برسد، آن را شهر تلقی می‌کنند. (معمراهمی ۱۳۴، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۶)

۱۶۳- (آزاده میرزایی)
سلسله‌مراتب سکونتگاه یعنی رتبه‌بندی آن‌ها بر حسب اهمیت. در سلسله‌مراتب سکونتگاه‌های اروپایی قبل از پایتخت، شهر منطقه‌ای قرار دارد. طبقه‌بندی سکونتگاه‌ها بر اساس میزان جمعیت و عملکرد آن‌ها صورت می‌گیرد. (معمراهمی ۱۳۴، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۷)

۱۶۴- (فاطمه سقایی)
تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: در سال ۱۹۵۰ میلادی فقط ۳۰ درصد جمعیت جهان در شهرها زندگی می‌کردند.

گزینه «۲»: سطوح شهرنشینی و افزایش آن در نواحی مختلف جهان متفاوت است.

گزینه «۴»: امروزه جمعیت شهرنشین جهان بر جمعیت روستانشین پیشی گرفته است. (معمراهمی ۱۳۴، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

۱۶۵- (معمراهمی مازنی)
در مگالاپلیس، حومه‌ها و شهرک‌های اقماری یک مادرشهر، به حومه‌ها و شهرک‌های مادرشهر دیگر پیوند می‌خورد. (معمراهمی ۱۳۴، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۱۲ و ۱۴)

۱۶۶- (فاطمه سقایی)
در سده نوزدهم و نیمه اول قرن بیستم در کشورهای توسعه‌یافته و صنعتی اروپا و آمریکای شمالی، مهاجرت از روستاها به شهرها رخ داد که البته این مهاجرت‌ها تدریجی و طولانی‌مدت بود. در برخی از روستاها شهرنشینان به سرمایه‌گذاری و خرید زمین‌های کشاورزی به‌منظور ایجاد کشت تجاری اقدام کردند و در نتیجه آن، روستانشینی کاهش یافت. (معمراهمی ۱۳۴، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۱۷)

۱۸۲- (علی محمد کریمی)
سفرنامه‌های افرادی مانند ناصر خسرو در قرن پنجم ه. ق. این بطوطه در قرن هشتم ه. ق و شاردن و پیتیر دلاواله در عصر صفوی، حاوی اطلاعات بسیار مفیدی درباره تاریخ ایران است.
(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۸)

۱۸۳- (علی محمد کریمی)
از برجسته‌ترین چهره‌های سبک تاریخ‌نگاری ترکیبی می‌توان به بلاذری صاحب کتاب فتوح البلدان و دینوری نویسنده کتاب اخبار الطوال اشاره کرد.
(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۷)

۱۸۴- (آزاده میرزایی)
تعصب قبیله‌ای نقش زیادی در بروز جنگ و خونریزی‌های پی در پی، در شبه‌جزیره عربستان داشت.
وضعیت اقتصادی شبه‌جزیره عربستان به شدت متأثر از موقعیت جغرافیایی و شرایط طبیعی و اقلیمی آن بود.
(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۱۸۵- (آزاده میرزایی)
ابوبکر بن ابی قحافه، نخستین فرد بیرون از خانواده رسول خدا بود که اسلام آورد.
(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۲۶)

۱۷۸- (میلاد هوشیار)
پیمان عقبه دوم، بیانگر نفوذ و گسترش چشمگیر اسلام در یثرب بود.
(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۳۲)

۱۷۹- (میلاد هوشیار)
مورخان سال نهم هجری را سال وفود یا سال اسلام آوردن قبیله‌ها نامیده‌اند.
(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۳۹)

۱۸۰- (میلاد هوشیار)
معاویه پسر ابوسفیان که توسط حضرت علی (ع) از حکومت شام برکنار شده بود، به بهانه خونخواهی عثمان به سرکشی پرداخت.
(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۴۵)

۱۸۱- (میلاد هوشیار)
معاویه پسر ابوسفیان که توسط حضرت علی (ع) از حکومت شام برکنار شده بود، به بهانه خونخواهی عثمان به سرکشی پرداخت.
(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۴۵)

۱۸۲- (میلاد هوشیار)
معاویه پسر ابوسفیان که توسط حضرت علی (ع) از حکومت شام برکنار شده بود، به بهانه خونخواهی عثمان به سرکشی پرداخت.
(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۴۵)

۱۸۳- (میلاد هوشیار)
معاویه پسر ابوسفیان که توسط حضرت علی (ع) از حکومت شام برکنار شده بود، به بهانه خونخواهی عثمان به سرکشی پرداخت.
(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۴۵)

۱۸۴- (میلاد هوشیار)
معاویه پسر ابوسفیان که توسط حضرت علی (ع) از حکومت شام برکنار شده بود، به بهانه خونخواهی عثمان به سرکشی پرداخت.
(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۴۵)

۱۸۵- (میلاد هوشیار)
معاویه پسر ابوسفیان که توسط حضرت علی (ع) از حکومت شام برکنار شده بود، به بهانه خونخواهی عثمان به سرکشی پرداخت.
(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۴۵)

۱۸۶- (میلاد هوشیار)
معاویه پسر ابوسفیان که توسط حضرت علی (ع) از حکومت شام برکنار شده بود، به بهانه خونخواهی عثمان به سرکشی پرداخت.
(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۴۵)

۱۸۷- (میلاد هوشیار)
معاویه پسر ابوسفیان که توسط حضرت علی (ع) از حکومت شام برکنار شده بود، به بهانه خونخواهی عثمان به سرکشی پرداخت.
(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۴۵)

۱۸۸- (میلاد هوشیار)
معاویه پسر ابوسفیان که توسط حضرت علی (ع) از حکومت شام برکنار شده بود، به بهانه خونخواهی عثمان به سرکشی پرداخت.
(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۴۵)

۱۸۹- (میلاد هوشیار)
معاویه پسر ابوسفیان که توسط حضرت علی (ع) از حکومت شام برکنار شده بود، به بهانه خونخواهی عثمان به سرکشی پرداخت.
(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۴۵)

۱۹۰- (میلاد هوشیار)
معاویه پسر ابوسفیان که توسط حضرت علی (ع) از حکومت شام برکنار شده بود، به بهانه خونخواهی عثمان به سرکشی پرداخت.
(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۴۵)

۱۹۱- (میلاد هوشیار)
معاویه پسر ابوسفیان که توسط حضرت علی (ع) از حکومت شام برکنار شده بود، به بهانه خونخواهی عثمان به سرکشی پرداخت.
(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۴۵)

۱۹۲- (میلاد هوشیار)
معاویه پسر ابوسفیان که توسط حضرت علی (ع) از حکومت شام برکنار شده بود، به بهانه خونخواهی عثمان به سرکشی پرداخت.
(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۴۵)

۱۹۳- (میلاد هوشیار)
معاویه پسر ابوسفیان که توسط حضرت علی (ع) از حکومت شام برکنار شده بود، به بهانه خونخواهی عثمان به سرکشی پرداخت.
(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۴۵)

جغرافیا (۲)

۱۸۱- (آزاده میرزایی)
- به وجود آمدن نواحی صنعتی در اطراف تهران، این شهر را به مهم‌ترین قطب صنایع مصرفی کشور تبدیل کرده است. (انسان‌ها، نواحی را به وجود می‌آورند).
- یکی از مثال‌های تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها بر نواحی، ساخت جزایر مصنوعی در خلیج فارس توسط دولت امارات متحده عربی است.
- محیط و نواحی طبیعی همواره زندگی مردم را تحت تأثیر قرار داده است؛ مانند استفاده از صفحه‌های خورشیدی در اداره برق سمنان که به علت ساعات آفتابی زیاد در آن ناحیه است.
(تاریخ (۲)، ناهیه پیست؛ صفحه‌های ۱۱ تا ۱۴)

۱۹۸-

(فاطمه سفایی)
به‌طور کلی بین متخصصان جغرافیای زیستی توافقی بر سر تعداد زیست‌بوم‌ها و طبقه‌بندی آن‌ها وجود ندارد.

(جغرافیا (۲)، نواهی طبیعی، صفحه ۵۳)

۱۹۰-

(آرزو میرزایی)
ساعت‌های آفتابی زیاد و شدت انرژی خورشیدی از قابلیت‌های نواحی بیابانی است.

(جغرافیا (۲)، نواهی طبیعی، صفحه ۶۲)

جامعه‌شناسی (۳)

۱۹۱-

(ارغوان عبدالملکی)
الف) دانش مفید، دانشی است که همسو با هویت فرهنگی و ناظر به حل مسائل جامعه خودمان باشد.

ب) دانش عمومی، گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی ماست.

ج) حل تعارضات میان دانش عمومی و دانش علمی گاه با دست برداشتن از بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخشی دیگر، حاصل می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۳)، ذخیره دانشی، صفحه‌های ۴، ۶ و ۷)

۱۹۲-

(ارغوان عبدالملکی)
در اوایل قرن بیستم میلادی عده‌ای در جهان غرب پیدا شدند که به جای موضوع بر روش علوم تأکید کردند. آن‌ها روش تجربی را تنها روش کسب علم دانستند و گفتند که همه علوم باید از یک روش یعنی روش تجربی استفاده کنند.

در دیدگاه سوم نسبت به ارتباط دانش علمی و عمومی، دانش علمی به دانش تجربی محدود نمی‌شود بلکه دانش‌های فراتجربی مانند دانش‌های عقلانی و وحیانی را نیز شامل می‌شود که هر کدام ملاک سنجش و اعتباریابی خاص خود را دارد. دانش عمومی نیز دانش غیرموقت و نامعتبر نیست، بلکه کم‌وبیش در آن دانش‌های حقیقی و صحیح نیز وجود دارد. دانش علمی به دلیل امکان اعتباریابی، نسبت به دانش عمومی از اعتبار بیشتری برخوردار است. دانش علمی ضمن ریشه داشتن در دانش عمومی، امکان انتقاد از دانش عمومی و تصحیح آن را دارد. دانش عمومی و دانش علمی رابطه متقابل دارند. بر یکدیگر اثر گذاشته و از هم اثر می‌پذیرند و به مرور متناسب می‌شوند. از این‌رو هر دانش علمی، با هر دانش عمومی سازگار نیست.

اگر دانش عمومی نباشد، زندگی اجتماعی ما مختل می‌شود و جهان اجتماعی فرو می‌پاشد. این دانش را انسان‌ها در طول زندگی خود به دست می‌آورند؛ یعنی این دانش، حاصل از زندگی است. ما انسان‌ها با تولد و ورود به جهان اجتماعی، با دیگرانی که در همان جهان اجتماعی زندگی می‌کنند، در مجموعه‌ای از آگاهی‌ها و دانش‌ها سهیم و شریک می‌شویم.

(جامعه‌شناسی (۳)، ذخیره دانشی، صفحه‌های ۷ و ۸)

۱۹۳-

(پارسا هبیبی)
علوم انسانی، کنش‌های انسانی و پیامدهای آن را مطالعه می‌کنند ولی علوم اجتماعی، کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن را مطالعه می‌کنند. موضوع علوم انسانی عام‌تر از موضوع علوم اجتماعی است و علوم اجتماعی خود بخشی از علوم انسانی محسوب می‌شوند ولی برخی علوم انسانی در زمره علوم اجتماعی نیستند.

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۱۹۴-

(پارسا هبیبی)
جامعه‌شناسی خرد، علم شناخت کنش اجتماعی و سایر پدیده‌های خرد اجتماعی است.

علوم اجتماعی با شناخت پدیده‌های اجتماعی، به انسان‌ها امکان می‌دهد که آثار و پیامدهای پدیده‌های اجتماعی را پیش‌بینی کنند. به سبب آگاهانه و ارادی بودن کنش‌ها و سایر پدیده‌های اجتماعی و تنوع آن‌ها، پیش‌بینی در علوم اجتماعی، پیچیده‌تر از علوم طبیعی است.

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۱۹۵-

(پارسا هبیبی)
علوم اجتماعی زمینه فهم متقابل انسان‌ها و جوامع مختلف از یکدیگر را فراهم می‌سازند و به افزایش همدلی و همراهی انسان‌ها کمک می‌کنند.

موضوع فلسفه، اصل وجود است؛ یعنی به موجودی خاص مانند موجودات طبیعی و انسانی و اجتماعی نمی‌پردازد؛ بلکه قوانین کلی موجودات را شناسایی می‌کند.

علوم طبیعی را به دلیل اینکه ابزار تسلط انسان بر طبیعت و ابزار رهاسازی انسان از محدودیت‌های طبیعی‌اند، «علوم ابزاری» نیز می‌گویند.

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۲، ۱۳ و ۱۵)

۱۹۶-

(آریتا بیرقچی)
یکسان دانستن طبیعت و جامعه، انسان‌ها را به پیچ و مهره‌های نظم اجتماعی تقلیل می‌دهد؛ درحالی‌که جامعه برخلاف طبیعت، محصول و مخلوق کنش‌های انسان‌هاست و بود و نبود آن، وابسته به انسان است.

جامعه‌شناسان برای شناختن نظم، از امور آشنا و مانوس، آشنایی‌زدایی می‌کنند؛ یعنی از دید یک فرد غریبه به موضوعات آشنا و روزمره اطراف خود نگاه می‌کنند و در کنار بی‌نظمی، نظم را می‌شناسند.

در رویکرد تبیینی، پدیده‌های اجتماعی مانند پدیده‌های طبیعی و جامعه همانند طبیعت در نظر گرفته می‌شود. بنابراین روش مطالعه آن‌ها نیز یکسان انگاشته می‌شود. روش مطالعه جامعه، همان روشی است که در مطالعه طبیعت به کار گرفته می‌شود. همان‌طور که علوم طبیعی با شناخت نظم موجود در طبیعت، امکان پیش‌بینی، پیشگیری و کنترل طبیعت را برای انسان‌ها فراهم می‌کند، جامعه‌شناسی نیز با شناخت نظم اجتماعی، به انسان‌ها قدرت پیش‌بینی، پیشگیری و کنترل جامعه را می‌دهد، لذا در این رویکرد هدف جامعه‌شناسی نیز همانند هدف علوم طبیعی است.

ساختار اجتماعی چگونگی رابطه و پیوند میان پدیده‌های اجتماعی مختلف است.

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۰، ۲۱، ۲۳، ۲۶ و ۲۹)

۱۹۷-

(آریتا بیرقچی)
تشریح موارد نادرست:

جامعه‌شناسی تبیینی یا همان رویکرد پوزیتیویستی به معنی وحدت روش علوم است؛ یعنی در همه دانش‌های علمی، روش مطالعه، یکسان است و آن روش تجربی است.

جامعه‌شناسی تبیینی که می‌خواست انسان را بر جامعه مسلط کند، او را مغلوب جامعه ساخت.

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۵، ۲۶ و ۲۹)

۱۹۸-

(آریتا بیرقچی)
نظم اجتماعی در نتیجه قواعدی برقرار می‌شود که ما انسان‌ها برای با هم زندگی کردن پذیرفته‌ایم. این نظم، پیش‌بینی رفتار دیگران و همکاری با آن‌ها را امکان‌پذیر می‌سازد.

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۱۹۹-

(آریتا بیرقچی)
نظام اجتماعی یک ساختار اجتماعی پویاست. اگر ساختار اجتماعی را به خودرویی تشبیه کنیم که در یک جا پارک شده، نظام اجتماعی همان خودرو است که روشن شده و در حرکت است.

در جامعه‌شناسی تبیینی، روش مطالعه طبیعت و جامعه یکسان دانسته می‌شود. در اوایل قرن نوزدهم میلادی، با محدود دانستن دانش علمی به دانش تجربی، صرفاً تبیین‌های تجربی به رسمیت شناخته می‌شد؛ یعنی تنها بیان آن دسته از روابط علت و معلولی میان پدیده‌ها، دانش علمی و معتبر محسوب می‌شد که با حس و تجربه مشاهده‌پذیر باشد، زیرا چنین می‌پنداشتند که دانش علمی تنها از راه حس به دست می‌آید.

پرسشنامه با پاسخ‌های چند گزینه‌ای، از ابزارهای گردآوری اطلاعات در روش‌های کتبی است.

جامعه‌شناسی تبیینی همان رویکرد پوزیتیویستی به معنی وحدت روش علوم است.

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۴، ۲۵ و ۲۷)

۲۰۰-

(ارغوان عبدالملکی)

منظور از پویا بودن نظام اجتماعی این است که بخش‌های مختلف آن بر یکدیگر اثر می‌گذارند و از یکدیگر اثر می‌پذیرند. نظام اجتماعی هم می‌تواند در خود تغییراتی به وجود آورد و هم می‌تواند در محیط خود تغییراتی ایجاد کند. برداشت روزافزون از منابع تجدیدناپذیر، از جمله تغییراتی است که یک نظام اجتماعی در محیط ایجاد می‌کند.

جامعه‌شناسی تبیینی، جامعه‌شناسی را در زمره دانش‌های ابزاری قرار می‌دهد. جامعه‌شناسی تبیینی جامعه و نظم اجتماعی را براساس مناسبات بیرونی توضیح می‌دهد و این روابط و مناسبات را مبتنی بر قرارداد، ترس و اجبار می‌داند. افراد جامعه براساس نوعی قرارداد، قواعد و مقرراتی را می‌پذیرند. این قواعد، علاوه بر این که نفع افراد جامعه را تأمین می‌کنند، از آن‌ها در برابر گزندها و آسیب‌ها نیز محافظت می‌نمایند. جوامعی که نظم اجتماعی را از این منظر برقرار می‌سازند، شاید با تطمع و تهدید و اجبار قادر باشند پیش‌بینی رفتارها را تضمین کنند، اما در جلب مشارکت و همکاری افراد براساس میل، رضایت و رغبت موفق عمل نمی‌کنند.

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۳، ۲۶ و ۲۸)

جامعه‌شناسی (۱)

۲۰۱-

(آزیتا بیدرقی)

قلمرو واقعی و قلمرو آرمانی جهان اجتماعی در مکان‌ها و زمان‌های مختلف جابه‌جا و دچار تغییر می‌شوند. حدود قلمرو واقعی و آرمانی هر جهان اجتماعی دستخوش تغییر می‌شود و از جامعه‌ای به جامعه‌ای دیگر نیز متفاوت است. بنابراین استقلال حدود قلمرو واقعی و آرمانی از پذیرش جهان اجتماعی، نادرست است.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه ۵۱)

۲۰۲-

(آزیتا بیدرقی)

اگر جوامع حقایق را نشناسند و به آن ایمان نیاورند و مطابق آن عمل نکنند یا اگر ایمان خود را نسبت به حقایق از دست بدهند (علت)، از حق گسسته و به سوی باطل گام برمی‌دارند. (پیامد) آرمان اجتماعی، تصور اعضای جهان اجتماعی از وضعیت مطلوب فرهنگ، سیاست، اقتصاد و خانواده و ... است. (مفهوم)

ارزش‌هایی که مردم یک جامعه از آن جانبداری می‌کنند و رعایت آن‌ها را لازم می‌دانند، اما در عمل ممکن است برخی از آن‌ها را نادیده بگیرند، قلمرو آرمانی جهان اجتماعی را شکل می‌دهد و ارزش‌هایی که مردم به آن عمل می‌کنند، قلمرو واقعی جهان اجتماعی را می‌سازد. (علت)

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۴۸، ۵۲ و ۵۳)

۲۰۳-

(آزیتا بیدرقی)

ارزش‌ها، راهنمای کنش اعضای جهان اجتماعی‌اند. وقتی مردم مطابق ارزش‌ها عمل کنند، ارزش‌ها به واقعیت تبدیل می‌شوند. تکاثر از پدیده‌های باطلی است که در قلمرو آرمانی و واقعی بعضی جهان‌های اجتماعی وجود دارد.

جهان‌های اجتماعی که علم را به دانش تجربی محدود می‌کنند و عقل و وحی را به عنوان دو روش علمی، معتبر نمی‌دانند، نمی‌توانند از حق یا باطل بودن عقاید و آرمان‌ها سخن بگویند. از نظر این جوامع، عقاید و ارزش‌های اجتماعی، پدیده‌هایی هستند که صرفاً در قلمرو آرمانی یا واقعی جوامع انسانی پدید می‌آیند و ما فقط می‌توانیم بودن یا نبودن این ارزش‌ها و پیامدهای اجتماعی و تاریخی آن‌ها را بشناسیم و برای داوری درباره‌ی درست و غلط بودن یا حق و باطل بودن آن‌ها راهی نداریم.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۴۷، ۵۱ و ۵۳)

۲۰۴-

(آزیتا بیدرقی)

روستایی ← انتسابی و ثابت
آزاده مومن ← اکتسابی و فردی
دانشمند ایرانی ← اکتسابی و اجتماعی
مدرس فیلمسازی ← اکتسابی و اجتماعی

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۵۸)

۲۰۵-

(آزیتا بیدرقی)

سؤال اول ← هر جهان اجتماعی براساس هویت خود، با طبیعت و بدن آدمی تعامل می‌کند.
سؤال دوم ← یک انسان باتقوا جهانی را تغییر می‌دهد.
سؤال سوم ← حق و باطل بودن هر لایه از جهان اجتماعی، با علم متناسب با همان لایه شناخته می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۵۰، ۶۰ و ۶۲)

۲۰۶-

(پارسا هبیبی)

فرد با آموزش‌های اساسی و ماندگاری که در خانواده می‌بیند، اولین و مهم‌ترین آشنایی‌ها را با جهانی که در آن متولد شده است، پیدا می‌کند. جامعه‌پذیری، انتقال فرهنگ از نسلی به نسل دیگر است. فرهنگ‌هایی که ظرفیت منطقی و عقلانی بیشتری دارند و با فطرت آدمیان سازگارترند، از قدرت اقناعی بیشتری برخوردارند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۶۸ و ۷۰)

۲۰۷-

(پارسا هبیبی)

تشریح گزاره نادرست:

امر به معروف و نهی از منکر سطوح متفاوتی دارد. در مواردی، همگانی و به عهده همه افراد جامعه است و در برخی موارد، وظیفه سازمان‌های رسمی و حکومتی است.

(جامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۵۰، ۷۰ و ۷۱)

۲۰۸-

(پارسا هبیبی)

هر جامعه‌ای برای پیشگیری و کنترل کزروی‌های اجتماعی، از سه شیوه اقناع، تشویق و تنبیه استفاده می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۶۸، ۷۰ و ۷۱)

۲۰۹-

(ارغوان عبدالملکی)

در جامعه‌ی ما «قبیله‌گرایی» در درون قلمرو واقعی، «استکبارستیزی» در درون قلمرو واقعی و «ناپسند بودن تبذیر» بیرون قلمرو واقعی قرار دارند.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۴۹ و ۵۳)

۲۱۰-

(ارغوان عبدالملکی)

اقناع روشی است که به واسطه آن فرهنگ در افراد درونی می‌شود. تشویق و تنبیه به دو صورت رسمی و غیررسمی انجام می‌شود. به مجموعه فعالیت‌هایی که برای پذیرش فرهنگ جامعه و انطباق دادن افراد با انتظارات جامعه انجام می‌شود، کنترل اجتماعی می‌گویند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۷۰ و ۷۱)

فلسفه دوازدهم

۲۱۱-

(موسی آبروی)

هرگاه مفهوم موضوع و محمول یکی باشند، حمل از نوع «اولی ذاتی» است.

(فلسفه (۲)، پیرامون واقعیت و هستی، صفحه ۵)

منطق

۲۲۱- (موسی آکبری)
به افراد و اشیایی در جهان که مفاهیم بر آن‌ها صدق می‌کنند؛ «مصدق» می‌گویند؛ مانند انسان نسبت به حیوان.

(منطق، روابط میان ذهن، زبان و قارچ، صفحه ۲۲)

۲۲۲- (قارچ از کشور ۹۶)
مفهوم کلی می‌تواند افراد و مصداق‌های متعدد داشته باشد، البته این به این معنا نیست که حتماً افراد متعددی در خارج دارد، بلکه ممکن است مفهومی کلی داشته باشیم که هیچ مصداقی در خارج نداشته باشد یا فقط یک مصداق خارجی داشته باشد.

(منطق، روابط میان ذهن، زبان و قارچ، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۲۲۳- (مهیر شمس‌آباری حسینی)
مفهوم کلی، مفهومی است که بر بیش از یک مصداق، قابل انطباق باشد. از آنجا که خود مفهوم جزئی، مفهومی است که بر بیش از یک مصداق، قابل انطباق است، پس خود مفهوم جزئی، مفهومی کلی است.

(منطق، روابط میان ذهن، زبان و قارچ، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۲۲۴- (سنا فیروزه)
«ملاصدرا» یک اسم خاص و بنابراین یک مفهوم جزئی است. بقیه مفاهیم یعنی «فیلسوف بزرگ اسلامی، مردم، دو دسته، واقف و سائر» همگی کلی هستند.

(منطق، روابط میان ذهن، زبان و قارچ، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۲۲۵- (فرهاد قاسمی نژاد)
«کتاب مریم» و «تختۀ این کلاس» می‌توانند دارای مصداق متعدد باشند و در نتیجه کلی هستند؛ اما در ترکیب «این کتاب مریم» با توجه به اینکه اسم اشاره در ابتدا آمده، تنها به یک مصداق منحصر می‌شود و جزئی است.

(منطق، روابط میان ذهن، زبان و قارچ، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۲۲۶- (فاطمه دانشور هائین)
در سه گزینه دیگر هر دو مفهوم کلی هستند و رابطه میان آن‌ها همانند رابطه یک مجموعه و اجزای آن است اما در گزینه صحیح یک مفهوم کلی و یک مفهوم جزئی داریم.

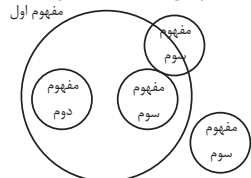
نکته: نسب اربع، رابطه بین دو مفهوم کلی است و نه یک مفهوم کلی و یک جزئی.

(منطق، روابط میان ذهن، زبان و قارچ، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۵)

۲۲۷- (سنا فیروزه)
مفهوم کلی گوسفند با بره نسبت عموم و خصوص مطلق، با دو رنگ نسبت عموم و خصوص من وجه، با جاندار نسبت عموم و خصوص مطلق و با شترمرغ نسبت تباین دارد.

(منطق، روابط میان ذهن، زبان و قارچ، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۵)

۲۲۸- (فاطمه دانشور هائین)
با توجه به فرض سؤال، مفهوم اول و سوم ممکن است سه رابطه داشته باشند؛ عموم و خصوص مطلق، عموم و خصوص من وجه و تباین، اما رابطه مفاهیم گزینه «۱»، «تساوی» است.

(منطق، روابط میان ذهن، زبان و قارچ، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۵)

۲۱۲- (فرهاد قاسمی نژاد)
ملاصدرا معتقد بود به جای نگاه کردن به ماهیت و مشاهده حالت امکانی آن نسبت به وجود و عدم باید به واقعیت موجودات و نیازمندی آن‌ها نگاه کنیم.

(فلسفه (۲)، پیرامون واقعیت و هستی، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۲۱۳- (فرهاد قاسمی نژاد)
موجودات جهان از آن جهت که موجود هستند، واجب الوجود (بالغیر) و از آن جهت که می‌توانستند موجود شوند، ممکن الوجود بالذات هستند.

(فلسفه (۲)، پیرامون واقعیت و هستی، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

۲۱۴- (مهیر شمس‌آباری حسینی)
رابطه میان علت و معلول، رابطه‌ای وجودی است؛ زیرا علت به معلول وجود می‌دهد. از این رو گزینه‌های «۲» و «۳» درست نیستند. از سویی دیگر، در رابطه میان علت و معلول فقط معلول به علت وابسته است؛ بنابراین گزینه «۱» درست نیست. بدین ترتیب گزینه «۴» درست است؛ زیرا در رابطه میان علت و معلول، علت به معلول وابسته نیست.

(فلسفه (۲)، پیرامون واقعیت و هستی، صفحه ۱۶)

۲۱۵- (سنا فیروزه)
بر اساس دیدگاه دکارت اصل علیت بدون دخالت تجربه به دست می‌آید و انسان از آن درک فطری دارد.

(فلسفه (۲)، پیرامون واقعیت و هستی، صفحه ۱۸)

۲۱۶- (فاطمه دانشور هائین)
دکارت که از فیلسوفان عقل‌گرا است، علیت را امری بدیهی و فطری می‌داند. از نظر وی، مفهوم علیت بدون نیاز به تجربه و ادراک حسی نزد عقل وجود دارد.

نکته: امر بدیهی، امری غیرقابل اثبات و انکار است.

(فلسفه (۲)، پیرامون واقعیت و هستی، صفحه ۱۸)

۲۱۷- (موسی آکبری)
تنها در رابطه علیت است که وجود داد و ستد می‌شود و شکل‌گیری یک طرف رابطه در آن به کمک خود رابطه علیت صورت می‌گیرد.

(فلسفه (۲)، پیرامون واقعیت و هستی، صفحه ۱۶)

۲۱۸- (فاطمه دانشور هائین)
این‌سینا همچون هیوم معتقد است که اصل علیت از طریق تجربه درک نمی‌شود، اما برخلاف هیوم می‌گوید عقل می‌تواند این اصل را درک کند.

(فلسفه (۲)، پیرامون واقعیت و هستی، صفحه ۱۹)

۲۱۹- (سنا فیروزه)
اصل علیت در دیدگاه فلاسفه مسلمان یک قاعده عقلی است و با حس و تجربه به دست نمی‌آید. گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» همگی اصل علیت را از مشاهده تجربی نتیجه گرفته‌اند، اما گزینه «۳» از قاعده‌های عقلی استفاده کرده است و آن اینکه اگر چیزی خودش به خودش وجود بدهد، همان «اجتماع نقیضین» می‌شود که امری محال است.

(فلسفه (۲)، پیرامون واقعیت و هستی، صفحه ۱۹)

۲۲۰- (مهیر شمس‌آباری حسینی)
اصل امتناع اجتماع و ارتفاع نقیضین ← اصل امتناع ترجیح بلامرجح ← اصل علیت (قاعده عقلی)

(فلسفه (۲)، پیرامون واقعیت و هستی، صفحه ۱۹)

۲۳۶- (مفید شمس‌آباری هسینی)
از نظر هراکلیتس آتش سازنده سایر عناصر است؛ پس سازنده آب نیز است اما از نظر تالس آب بنیان همه چیزهاست؛ پس آب بنیان آتش نیز است.
(فلسفه (۱)، فلسفه و ابعاد آن، صفحه ۲۰)

۲۳۷- (ستا فیروزه)
اولین بار تالس درباره ماده اولیه جهان سخن گفته است.
(فلسفه (۱)، فلسفه و ابعاد آن، صفحه‌های ۱۹ و ۲۱)

۲۳۸- (موسی اکبری)
این عبارت نشان‌دهنده وجود تغییر دائمی در جهان است. هراکلیتس در جایی دیگر می‌گوید: «در تغییر و تبدیل‌هاست که اشیای گوناگون پدیدار می‌شوند و ظاهر می‌گردند».
(فلسفه (۱)، فلسفه و ابعاد آن، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

۲۳۹- (ستا فیروزه)
این پرسش در واقع پرسش از ماده و عنصر موجودات جهان است نه علت پیدایش جهان یا خالق جهان.
(فلسفه (۱)، فلسفه و ابعاد آن، صفحه ۲۰)

۲۴۰- (موسی اکبری)
قسمتی از استدلال پارمنیدس در خصوص حقیقت واحد جهان:
اگر چیزی از وجود به وجود آید یا از وجود به وجود می‌آید یا از لاجرم (عدم) اگر از وجود به وجود آید در این صورت قبلاً هست. (زلی بوده است).
(فلسفه (۱)، فلسفه و ابعاد آن، صفحه ۲۱)

روان‌شناسی

۲۴۱- (معمرا ابراهیم مازنی)
افراد ممکن است به لحاظ ویژگی‌های روانی (مانند ایفای نقش جنسیتی برای نشان دادن رفتارهای زنانه یا مردانه)، اجتماعی (مانند عضویت در گروه‌ها یا انتخاب شغل و پیشرفت) و ... خصوصیات رفتاری و شخصیتی متمایزی را دارا باشند.
(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۵۹)

۲۴۲- (موسا عفتی)
دریافت اطلاعات حسی از طریق گیرنده‌های حسی را احساس می‌گویند؛ ولی ادراک فرایندی است که از طریق آن، محرک‌های مورد توجه را بازشناسی و تفسیر می‌کنیم.
(روان‌شناسی، احساس، توجه، ادراک، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

۲۴۳- (پروانه کریمی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: «از پیامدهای تغییرات شناختی در نوجوانان، مشکل در تصمیم‌گیری‌های روزمره است نه تصمیم‌گیری به‌جای دیگران».
گزینه ۳: «توجه نوجوانان، در مقایسه با کودکان، گزینشی‌تر است؛ به این معنا که بر اطلاعات مرتبط متمرکز می‌شوند و با ضرورت‌های تکلیف‌موردنظر، بهتر سازگار می‌شوند».
گزینه ۴: «نوجوانان فایده‌مندی یک کالا را بر اساس ماندگاری، کیفیت و ... می‌سنجند».
(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

۲۳۹- (فرهار قاسمی نژاد)
اگر همه مصادیق ب در الف باشد ممکن است رابطه تساوی و عموم و خصوص مطلق با عام بودن الف برقرار باشد، ولی اگر بعضی مصادیق الف در ب نباشد ممکن است رابطه عموم و خصوص مطلق با عام بودن الف یا عموم و خصوص من وجه برقرار باشد.
(منطق، روابط میان ذهن، زبان و قارچ، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۵)

۲۴۰- (موسی اکبری)
در طبقه‌بندی مفاهیم، اقسام مختلف یک مفهوم باید نسبت به یکدیگر رابطه تبیین داشته باشند؛ مانند چرخ و ماشین.
- هیچ چرخ ماشین نیست.
- هیچ ماشینی چرخ نیست.
(منطق، روابط میان ذهن، زبان و قارچ، صفحه ۲۶)

فلسفه یازدهم

۲۴۱- (ستا فیروزه)
هرجا که تمدنی شکل گرفته کسانی هم بوده‌اند که درباره اساسی‌ترین مسئله‌های هستی می‌اندیشیده‌اند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «نمی‌توان برای دانش فلسفه از نظر زمانی آغازی تعیین کرد و این سخن درباره همه دانش‌ها نیز صدق می‌کند».
گزینه ۳: «گرچه آثار تمدنی تمدن‌های قدیمی‌تر از بین رفته اما دستاوردهای آن‌ها به تمدن‌های جدیدتر منتقل شده است».
گزینه ۴: «دانشمندان بر اساس آثار باقی‌مانده گزارشی از قدیمی‌ترین اندیشه‌های فلسفی ارائه می‌دهند و به هیچ وجه نمی‌توانند از آغاز فلسفه تاریخ دقیقی ارائه دهند».
(فلسفه (۱)، فلسفه و ابعاد آن، صفحه ۱۷)

۲۴۲- (ستا فیروزه)
نخستین فیلسوفان سؤالات گوناگونی داشتند و درباره مسئله‌های مختلفی می‌اندیشیدند.
(فلسفه (۱)، فلسفه و ابعاد آن، صفحه ۱۹)

۲۴۳- (موسی اکبری)
مورخان و محققان اروپایی، بر اساس گزارش‌های معتبر و قابل اعتمادی که از جریان فلسفه در سرزمین آتن و تمدن یونان در دست دارند، تاریخ فلسفه را غالباً از یونان آغاز کرده‌اند.
(فلسفه (۱)، فلسفه و ابعاد آن، صفحه ۱۷)

۲۴۴- (فاطمه دانشور صائین)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «از تالس هیچ نوشته‌ای باقی نمانده است».
گزینه ۲: «فیثاغورس اولین دانشمندی است که به وسیله ریاضیات به تبیین جهان پرداخت».
گزینه ۴: «گزنوفانس منکر خدایان نبود بلکه معتقد بود یک خدا، بزرگترین خدا در میان خدایان است».
(فلسفه (۱)، فلسفه و ابعاد آن، صفحه ۱۸)

۲۴۵- (موسی اکبری)
- مورخان فلسفه نخستین فیلسوف یونانی را تالس معرفی می‌کنند.
- هراکلیتس چنان سخنانش آمیخته با ابهام و پیچیدگی بود که وی را هراکلیت تاریک‌اندیش می‌خواندند.
(فلسفه (۱)، فلسفه و ابعاد آن، صفحه ۱۸)

(کتاب آبی)

۲۵۴-

- پردازش غالب نوجوانان، مفهومی است.
- برای اولین بار در دوره نوجوانی، تفکر فرضی شکل می‌گیرد؛ به این معنا که نوجوانان فرضیه‌سازی می‌کنند و در پیش‌بینی یک موقعیت، از احتمال‌های مختلف بهره می‌برند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

(کتاب آبی)

۲۵۵-

محرومیت حسی به دلیل آزارنده بودن آن، نوعی شکنجه تلقی می‌شود. مطالعات نشان می‌دهد که موجودات زنده، به خصوص انسان، نیاز به «احساس» دارند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: آزمایش‌های مربوط به فقدان حواس، در «شرایط محرومیت حسی» انجام می‌شود.

گزینه «۳»: با وجود قول دریافت پاداش، افراد بیش‌تر از چند ساعت نمی‌توانند شرایط محرومیت حسی را تحمل کنند.

گزینه «۴»: محرومیت حسی یعنی این‌که فرد در شرایطی قرار بگیرد که هیچ‌یک از گیرنده‌های حسی به وسیله محرک‌های بیرونی تحریک نشود.

(روان‌شناسی، احساس، توفه، ادراک، صفحه ۶۹)

(کتاب آبی)

۲۵۶-

به دلیل تغییرات فیزیولوژیکی و هورمونی (جسمانی) در دوره نوجوانی، تحریک‌پذیری نوجوانان افزایش می‌یابد و حالات هیجانی آن‌ها به سرعت تغییر می‌کند. به کارگیری غلط هیجان‌ات، موجب بروز رفتارهای مخرب و پرخطر می‌شود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۵۷)

(کتاب آبی)

۲۵۷-

وقتی موضوع مورد توجه همیشه به صورت یکنواخت ارائه شود، فرد به آن موضوع عادت می‌کند؛ در نتیجه، ابعاد جدید آن را در نمی‌یابد. استفاده از رنگ‌های مختلف به هنگام مطالعه، خط کشیدن روی واژگان مهم، استراحت و خوردن میان‌وعده پس از اندکی مطالعه، روش‌های مفیدی برای خارج شدن از یکنواختی و در نتیجه ایجاد تمرکز می‌باشند.

(روان‌شناسی، احساس، توفه، ادراک، صفحه ۷۶)

(کتاب آبی)

۲۵۸-

ادراک، تعبیر و تفسیر کردن و معنی و مفهوم و سازمان دادن به محرک است و اگر فرد، ادراکی از یک محرک نداشته باشد، نمی‌توانیم بگوییم لزوماً از وجود محرک بی‌خبر است.

(روان‌شناسی، احساس، توفه، ادراک، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

(کتاب آبی)

۲۵۹-

انسان به همه چیزهایی که در دامنه توجه او قرار می‌گیرد، آگاهی کامل ندارد. در پدیده آماده‌سازی، بر همین اساس شناخت محرک معینی، تحت تأثیر ارائه پیشین همان محرک یا محرک شبیه آن قرار می‌گیرد.

(روان‌شناسی، احساس، توفه، ادراک، صفحه‌های ۷۴ و ۷۵)

(کتاب آبی)

۲۶۰-

کودکان براساس واقعیت‌های ملموس و بیرونی قضاوت می‌کنند و تعداد ظروف شکسته‌شده دلیل عینی و ملموس‌تری نسبت به دلایل ارائه‌شده در دیگر گزینه‌ها است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

(فرهار علی‌نژاد)

۲۴۴-

هویت، همان تمایزی است که فرد بین خود و دیگران می‌گذارد و شامل طرز فکر، عقاید و نحوه ارتباط فرد با دیگران است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۵۹)

(موسا عفتی)

۲۴۵-

تغییراتی که از علائم رشد و قابل رؤیت‌اند، «ویژگی‌های ثانویه» نامیده می‌شوند. این ویژگی‌ها به‌طور مستقیم در تولید مثل نقش ندارند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۵۴)

(فرهار علی‌نژاد)

۲۴۶-

تفکر فرضیه‌سازی در دوره کودکی وجود ندارد و مبنای استدلال کودک، واقعیت‌های ملموس و بیرونی است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

(موسا عفتی)

۲۴۷-

جمله «من فردی مهربان و انسان‌دوست هستم»، به رشد اخلاقی دوره نوجوانی مربوط می‌شود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۶۱)

(پروانه کریمی)

۲۴۸-

اطلاعات موجود در حافظه مریم، علت توجه بیشتر او در انتخاب عروسک خرگوش بوده است.

(روان‌شناسی، احساس، توفه، ادراک، صفحه ۷۴)

(سوفیا فرفی)

۲۴۹-

دریافت اطلاعات حسی از طریق گیرنده‌های حسی را احساس می‌گویند؛ ولی اگر ما بتوانیم تشخیص دهیم آنچه حس می‌کنیم به چه چیز تعلق دارد ادراک است. پس ادراک اطلاعات حسی، به تفسیر و معنا دادن اطلاعات مربوط می‌شود، نه دریافت ساده اطلاعات.

(روان‌شناسی، احساس، توفه، ادراک، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

(مهدی‌ابراهیم مازنی)

۲۵۰-

آرمان‌گرایی و عیب‌جویی، یکی از پیامدهای تغییرات شناختی در نوجوانان است که برای سازگاری با آن، باید به نوجوانان کمک کرد تا دریابند جوامع و افراد، آمیزه‌ای از محاسن و معایب هستند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۵۶)

(کتاب آبی)

۲۵۱-

میزان انگیزندگی ذهنی، تحت تأثیر عوامل فیزیولوژیکی و روان‌شناختی است. تغذیه مناسب و ایجاد هدف، از عوامل مهم مؤثر در انگیزندگی ذهنی می‌باشند.

(روان‌شناسی، احساس، توفه، ادراک، صفحه ۷۷)

(کتاب آبی)

۲۵۲-

رشد دستگاه تولید مثل، تغییر اساسی دوره نوجوانی است که با بلوغ جنسی رخ می‌دهد. منظور از بلوغ جنسی، مرحله‌ای است که در آن رستش جنسی اتفاق می‌افتد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۵۴)

(کتاب آبی)

۲۵۳-

برای این‌که شناخت به اخلاق منتهی شود، شناخت باید به عقاید، باورها و ارزش‌های فرد تبدیل شود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۶۲)